

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om garantipension och om ändring av vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om garantipension. Garantipensionen ska vara en ekonomisk stödform som tryggar försörjningen för en pensionstagare som är bosatt i Finland, om pensionstagarens pensioner inte i övrigt räcker till en skälig försörjning.

För att garantipension ska beviljas krävs att den sökande får ålderspension, sjukpension, arbetslöshetspension eller förmån från systemet med avträdelsestöd för lantbruksföretagare och att hans eller hennes pensioner sammanräknade understiger den nivå som definierats som garantipension.

Full garantipension är 685 euro i månaden enligt 2010 års nivå. Pensionstagarens övriga lagstadgade pensioner minskar totalt garantipensionens belopp. Om ålderspensionen har beviljats som förtida ålderspension, ska en minskning som motsvarar minskningen av den förtida ålderspensionen göras även i ga-

rantipensionen. Vid beviljande av bostadsbidrag för pensionstagare beaktas garantipensionen som inkomst.

För att garantipension ska beviljas krävs det också att sökanden har varit bosatt i Finland minst tre år efter att ha fyllt 16 år. Garantipensionen kan beviljas även en arbetsoförmögen eller 65 år fylld invandrare, som på grund av den korta bosättningstiden i Finland inte har rätt till folkpension. Det föreslås att lagen om särskilt stöd till invandrare upphävs, eftersom garantipensionen ersätter det särskilda stödet till invandrare som en förmån som tryggar en minimiförsörjning.

Garantipensionen är en skattepliktig förmån som finansieras av statens medel. Stödets belopp binds till folkpensionsindexet. Verkställigheten av garantipensionen ska skötas av Folkpensionsanstalten.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 mars 2011.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	5
1. Inledning.....	5
2. Nuläge	5
2.1. Lagstiftning och praxis.....	5
Allmänt	5
Folkpension	5
Särskilt stöd till invandrare.....	7
2.2. Bedömning av nuläget	8
3. Målsättning och de viktigaste förslagen.....	9
3.1. Mål	9
3.2. De viktigaste förslagen.....	9
4. Propositionens konsekvenser	10
4.1. Ekonomiska konsekvenser	10
4.2. Konsekvenser för myndigheterna	11
4.3. Konsekvenser för förmånstagarnas ställning.....	11
4.4. Könsrelaterade konsekvenser	13
5. Beredningen av propositionen	13
6. Samband med andra propositioner.....	14
6.1. Samband med internationella överenskommelser och förpliktelser	14
DETALJMOTIVERING.....	16
1. Lagförslag	16
1.1. Lag om garantipension	16
1 kap. Allmänna bestämmelser.....	16
2 kap. Grunderna för fastställande av garantipension.....	17
3 kap. Verkställighet.....	19
4 kap. Ändringssökande.....	22
5 kap. Särskilda bestämmelser	23
6 kap. Ikraftträdande och övergångsbestämmelser.....	24
1.2. Folkpensionslagen.....	24
1.3. Lag om bostadsbidrag för pensionstagare.....	24
1.4. Lag om handikappförmåner.....	25
1.5. Lag om utkomstskydd för arbetslösa.....	25
3 kap. Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner	25
11 kap. Bestämmelser om verkställighet	25
1.6. Sjukförsäkringslagen.....	25
8 kap. Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning	25

1.7.	Lag om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet.....	25
1.8.	Lagen om underhållsstöd	26
1.9.	Lag om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner	26
1.10.	Lagen om studiestöd	26
1.11.	Lag om vuxenutbildningsstöd.....	26
1.12.	Lag om Folkpensionsanstalten	26
1.13.	Lag om främjande av sjukpensionärers återgång i arbete	26
1.14.	Lag om besvärnämnden för social trygghet.....	27
1.15.	Lagförslag 15—19	27
2.	Ikraftträdande.....	27
LAGFÖRSLAGEN		28
	om garantipension	28
	om ändring av 35 och 70 § i folkpensionslagen.....	38
	om ändring av 8 och 41 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare	39
	om ändring av 9 § i lagen om handikappförmåner	40
	om ändring av 3 kap. 4 § och 11 kap. 14 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.....	41
	om ändring av 8 kap. 6 § i sjukförsäkringslagen.....	42
	om ändring av 1 § i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet	43
	om ändring av 21 § i lagen om underhållsstöd	44
	om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner	45
	om ändring av 6 § i lagen om studiestöd	46
	om ändring av 11 § i lagen om vuxenutbildningsstöd	47
	om ändring av 12 b § i lagen om Folkpensionsanstalten.....	48
	om ändring av lagen om främjande av sjukpensionärers återgång i arbete.....	49
	om ändring av 9 § i lagen om besvärnämnden för social trygghet.....	50
	om ändring av 120 § i lagen om pension för arbetstagare	51
	om ändring av 117 § i lagen om sjömanspensioner	52
	om ändring av 61 a § i lagen om olycksfallsförsäkring	53
	om ändring av 126 § i lagen om kommunala pensioner	54
	om ändring av 122 § i lagen om statens pensioner	55
BILAGA.....		56
PARALLELLTEXTER.....		56
	om ändring av 35 och 70 § i folkpensionslagen.....	56
	om ändring av 8 och 41 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare	57
	om ändring av 9 § i lagen om handikappförmåner	59
	om ändring av 3 kap. 4 § och 11 kap. 14 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.....	60
	om ändring av 8 kap. 6 § i sjukförsäkringslagen.....	62

om ändring av 1 § i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet	63
om ändring av 21 § i lagen om underhållsstöd	64
om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner	65
om ändring av 6 § i lagen om studiestöd	67
om ändring av 11 § i lagen om vuxenutbildningsstöd	68
om ändring av 12 b § i lagen om Folkpensionsanstalten.....	69
om ändring av lagen om främjande av sjukpensionärers återgång i arbete.....	70
om ändring av 9 § i lagen om besvärnämnden för social trygghet.....	72
om ändring av 120 § i lagen om pension för arbetstagare	73
om ändring av 117 § i lagen om sjömanspensioner	74
om ändring av 61 a § i lagen om olycksfallsförsäkring	75
om ändring av 126 § i lagen om kommunala pensioner	76
om ändring av 122 § i lagen om statens pensioner	77

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Före utgången av 2009 bereds enligt regeringsprogrammet för statsminister Matti Vanhanens andra regering en modell som bättre än hittills tryggar försörjningen för dem som har de minsta pensionsinkomsterna. Statsrådet tillsatte den 14 juni 2007 en kommitté som bereder en totalreform av socialskyddet. Målet var att förbättra arbetets lönsamhet, minska fattigdomen och trygga en tillräcklig nivå på grundskyddet i alla livssituationer.

I sitt förslag till centrala riktlinjer för totalreformen av socialskyddet behandlade kommittén för en reform av socialskyddet (SATA-kommittén) garantipension som en modell för att förbättra försörjningen för dem som har de minsta pensionsinkomsterna. För att trygga en skälig nivå på de minsta pensionerna införs enligt riktlinjerna en garantipension, som bättre än hittills ska trygga försörjningen speciellt för dem som sedan barndomen varit sjuka och handikappade. Dess belopp ska vara högre än full folkpension och inte heller annars ändra de allmänna principerna för folkpensionssystemet och arbetspensionssystemet. Förverkligandet av garantipension möjliggör också försörjning under pensionen för sådana personer bosatta i Finland vars försörjning är beroende av särskilt stöd till invandrare. Garantipensionen förverkligas genom att ett tillägg betalas till pensionen, om den totala pensionen understiger den inkomstgräns som ställs. Regeringen kom i sina förhandlingar den 30 januari 2009 överens om att garantipension införs den 1 mars 2011.

I propositionen föreslås att det som en ny förmån införs garantipension för pensionstagare, vars totala pension understiger den inkomstgräns som ställs.

2. Nuläge

2.1. Lagstiftning och praxis

Allmänt

Det lagstadgade pensionsskyddet utgörs av arbetspensionssystemet och folkpensionssystemet. Syftet med arbetspension är att arbetstagaren vid pensioneringen ska kunna behålla en inkomstnivå som är skälig i förhållande till den som han eller hon uppnått under sin tid i arbetslivet. Syftet med folkpensionssystemet är att trygga minimiförsörjningen för pensionstagare vars arbetspension på grund av en kort yrkeskarriär eller låg inkomstnivå är liten eller som inte alls har rätt till arbetspension. En persons totala pension består av arbetspensionen och folkpensionen. Dessutom kan en persons totala pension omfatta pension enligt lagarna om trafikförsäkring, olycksfallsförsäkring samt skada, ådragen i militärtjänst och olycksfall i militärtjänst (de s.k. SOLITA-pensionerna).

Enligt propositionen ska garantipension betalas till personer vars totala pension understiger garantipensionens belopp. Garantipensionen tryggar försörjningen främst för sådana personer som på grundval av gällande lagstiftning får enbart folkpension eller både folkpension och en liten arbetspension. Dessutom kan en person som nu har rätt till särskilt stöd för invandrare få garantipension.

Folkpension

Syftet med folkpensionslagen (568/2007) är att trygga försörjningen under ålderdomen och vid arbetsoförmåga för personer bosatta i Finland samt försörjningen för den efterle-

vande maken eller barn som är bosatta i Finland efter det att en i Finland bosatt person har avlidit. Folkpension betalas som ålderspension och sjukpension. Som folkpension betalas dessutom arbetslöshetspension, om vilken bestäms i lagen om införande av folkpensionslagen (569/2007).

Ålderspension beviljas en person som har fyllt 65 år. Ålderspension kan även beviljas i förtid. Den undre åldersgränsen för förtida ålderspension är 62 år. Förtida pension minskas med 0,4 procent för varje månad som den tidigareläggs. Förtidsminskningen minskar pensionen permanent. Uttaget av ålderspension kan också skjutas upp tills pensionstagaren fyllt 65 år. Då betalas en uppskovsförhöjning om 0,6 procent på pensionen för varje månad som pensionen skjutits upp.

Sjukpension beviljas en person som fyllt 16—64 år och som till följd av sjukdom, lyte eller skada är oförmögen att utföra sitt sedvanliga arbete eller något annat därmed jämförbart arbete som med beaktande av personens ålder, yrkesskicklighet och övriga omständigheter bör anses vara lämpligt för honom eller henne och trygga en skälig försörjning. Sjukpension beviljas alltid den som är blind eller rörelsehindrad eller en person som är i ett sådant tillstånd av hjälplöshet att han eller hon inte kan klara sig utan en annans hjälp.

Rätt till arbetslöshetspension har en 60—64-årig långtidsarbetslös person som inte längre har rätt till dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002). Dessutom förutsätts att personen uppfyller det arbetsvillkor som utgör förutsättning för erhållande av arbetslöshetspension och är arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån. Arbetslöshetspension kan beviljas endast personer som är födda före 1950.

Beviljandet av folkpension är förknippat med ett krav på bosättningsstid. För att folkpension ska beviljas ska den sökande ha varit bosatt i Finland minst tre år. Bosättningsstiden beräknas från det att personen har fyllt 16 år. Personen har dock oberoende av bosättningsstid rätt till sjukpension, om han eller hon blir arbetsoförmögen i Finland innan han eller hon fyllt 19 år. Från ingången av 2010 förutsätts inte heller kravet på bosättningsstid av den som ansöker om sjukpension och som

fått handikappstöd för personer under 16 år när han eller hon fyller 16 år.

Vid beräkningen av folkpensionsbeloppet beaktas personens övriga pensionsinkomster. Pensionsinkomster som inverkar på folkpensionen är pensioner och familjepensioner enligt arbetspensionslagarna, olycksfallspension, familjepension, livränta och försörjningspension enligt den lagstadgade olycksfallsförsäkringen och lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990) och lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991), sjukpension, familjepension samt ersättning för inkomstbortfall som betalas mer än ett år enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991), försörjningspension enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), grundbeloppet i generationsväxlingspension samt i avträdelsestöd och avträdelseersättning. Förtida arbetspension beaktas till hela det belopp som ålderspensionen skulle ha uppgått till utan förtidsminskning vid normal ålderspensionsålder. Även motsvarande pensioner och ersättningar från utlandet minskar folkpensionen, med undantag för de lagstadgade pensioner som fås från EU- och EES-medlemsländer eller Schweiz (senare EU/EES-länderna) och som grundar sig på pensionstagarens bosättnings- eller försäkringstid i dessa länder.

På folkpensionens belopp inverkar personens övriga pensionsinkomster, familjeförhållanden och bosättningsstid i Finland. Full folkpension 2010 är 584,13 euro i månaden för en ensamboende. För en gift eller sammanboende person är den fulla folkpensionen 518,12 euro per månad. Rätt till full folkpension har en person, vars övriga pensionsinkomster inte överstiger det gränobelopp som anges i lagen, dvs. 51,54 euro i månaden. Hälften av de pensionsinkomster som överstiger gränobeloppet minskar folkpensionens belopp. Om en ensamboende persons pensionsinkomster är 1207,38 euro i månaden eller mer, betalas inte folkpension längre. Pensionsinkomstgränsen för en gift eller sammanboende person är 1075,30 euro i månaden, och när den nås betalas inte folkpension. Den minsta folkpension som betalas ut är 6,21 euro i månaden.

Folkpensionsbeloppet påverkas också av

den tid personen varit bosatt i Finland. En person som har varit bosatt i Finland minst 80 procent av tiden mellan det att han eller hon fyllde 16 år och pensionsfallet har rätt till full folkpension. Avvägningskoefficienten beräknas i dessa fall genom att bosättningstiden i Finland divideras med den tid som utgör 80 procent av tiden mellan det att personen fyllde 16 år och det att pensionen började.

Rätt till folkpension har också en person som är bosatt någon annanstans än i Finland, om han eller hon bor i en stat där Europaparlamentets och rådets förordning (EEG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (grundförordning) tillämpas. Då förutsätts att personen hör till tillämpningsområdet för grundförordningen och har varit bosatt eller jobbat i Finland. En person som är bosatt någon annanstans än i Finland har rätt endast till pro rata-pension som beräknats i enlighet med grundförordningen. Till en pensionstagare som flyttar från Finland till ett annat EU-/EES-land betalas folkpension till samma belopp som tidigare.

Finland har också ingått överenskommelser om social trygghet med flera länder på basis av vilka en person som är bosatt någon annanstans än i Finland kan ha rätt till folkpension och utbetalningen av folkpension kan fortsättas också sedan pensionstagaren flyttat till ett land med vilket Finland har ingått en överenskommelse om social trygghet.

Folkpension beviljas inte personer som är bosatta i länder utanför EU-/EES-länder och länder som ingått överenskommelser om social trygghet. Utbetalningen av folkpension fortsätts inte, om pensionstagaren flyttar utomlands för mer än ett år. Om en person flyttar utomlands för kortare tid än ett år, kan folkpensionen för den tiden även betalas till utlandet. Utbetalningen avbryts dock genast från ingången av den månad som följer på flyttningen, om den bosättningstid i Finland som föregår erhållandet av pension är mindre än ett år.

Förmånerna i folkpensionssystemet justeras årligen med folkpensionsindex, som fastställs på grundval av levnadskostnadsindex. Dessutom har folkpensionen då och då höjts med en nivåförhöjning i eurobelopp.

Särskilt stöd till invandrare

Syftet med lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002) är att trygga försörjningen under ålderdomen och vid arbetsoförmåga för sådana i Finland bosatta invandrare som annars skulle vara i fortlöpande behov av långvarigt utkomststöd. Särskilt stöd till invandrare gäller i synnerhet sådana invandrare vars pensionsskydd t.ex. på grund av en kort arbetshistoria eller en kortvarig bosättningstid i Finland blir så lågt att de i annat fall fortgående är hänvisade till utkomststöd. Syftet med särskilt stöd till invandrare är att ersätta utkomststöd som långvarig förmån.

En invandrare som har fyllt 65 år eller en 16—64 år gammal arbetsoförmögen invandrare kan få särskilt stöd till invandrare. Den sökandes arbetsförmåga bedöms i regel på samma grunder som vid ansökan om folkpension på grundval av arbetsoförmåga. Särskilt stöd till invandrare beviljas dock inte enbart på den grund att en person är blind, rörelsehindrad eller permanent i ett sådant tillstånd av hjälplöshet att han eller hon inte kan klara sig utan en annans hjälp.

Erhållandet av stöd förutsätter inte finskt medborgarskap, men förutsättningen för erhållande av stöd är att invandraren sedan han eller hon fyllt 16 år har varit lagligt bosatt i Finland i minst fem år utan avbrott och omedelbart innan det särskilda stödet börjar. Om stödtagaren vistas tillfälligt utomlands mer än 90 dagar under ett kalenderår, avbryts utbetalningen av stödet för de månader under vilka personen vistas utomlands.

Beloppet av det särskilda stödet till invandrare påverkas av den sökandes och makens eller makans inkomster till de delar de överstiger särskilt stöd till invandrare till fullt belopp för en gift person. Sedan ingången av 2008 påverkar egendom inte längre beloppet av det särskilda stödet till invandrare. Beloppet av det särskilda stödet till invandrare är skillnaden mellan fullt särskilt stöd och årsinkomst enligt 7 § i lagen om särskilt stöd till invandrare. Särskilt stöd till invandrare betalas inte, om en ensamboende sökandes nettoårsinkomster är 6 936 euro eller mer. Om ett gift pars eller sambopars gemensamma nettoårsinkomster är 12 360 euro eller mer, be-

talas inte det särskilda stödet till invandrare ut. Fullt särskilt stöd till invandrare motsvarar full folkpension. Beloppet av särskilt stöd till invandrare är på samma sätt som i folkpensionen större för en ensamstående stödtagare än en stödtagare som är gift eller lever i ett samboförhållande.

2.2. Bedömning av nuläget

Förmånerna i folkpensionssystemet justeras årligen med folkpensionsindex, som fastställs på grundval av levnadskostnadsindex. Folkpensionsindex säkerställer en bevarad köpkraft för pensionerna. Nivån på minimipensionen har också upprätthållits genom att full folkpension då och då höjts med en nivåförhöjning i eurobelopp. Nivåförhöjningar har senast gjorts 2001, 2005, 2006 och 2008. Nivåförhöjningarna har haft stor inverkan på folkpensionsnivån.

År 2008 fick sammanlagt 1 414 200 personer arbets- eller folkpension i Finland, inklusive familjepensioner, specialpensioner inom lantbruket och deltidspensioner. I Finland bosatta personer som fick ålders-, sjuk- och arbetslöshetspension var 1 262 600 till antalet. Pension från både folkpensions- och arbetspensionssystemet betalades till 44 procent och 6 procent av pensionstagarna var hänvisade till enbart folkpensionen. Hälften av pensionstagarna fick enbart förvärvspension.

Sedan arbetspensionerna blivit mera heltäckande och nivån förbättrats under 2001—2007 var antalet folkpensionstagare, eurobeloppet av utbetalda pensioner och den genomsnittliga folkpensionen varje år mindre än året innan, med undantag för 2005 i den genomsnittliga pensionen. Nivåförhöjningen på folkpensionen i början av 2008, sloandet av dyrortsklassificeringen av kommunerna

samt halveringen av gränsen för minsta pension som utbetalas ökade dock antalet pensionstagare så att antalet folkpensionstagare under slutet av 2007 steg från ca 645 000 personer till ca 679 700 personer före utgången av 2008.

År 2008 fick 588 300 av folkpensionstagarna minskad folkpension och 91 400 full folkpension. I Finland bosatta pensionstagare med full folkpension var 81 100 till antalet. Ungefär hälften av dem som fick full folkpension får ålderspension och hälften sjukpension. Av dem som får full folkpension var ca 60 procent kvinnor och ca 40 procent män. Enligt Folkpensionsanstaltens temaöversikt var en typisk i Finland bosatt kvinna med full folkpension 2004 över 65 år och gift. En typisk man med full folkpension var 35—45 år, ogift och av mentalhygieniska skäl sjukpensionerad.

Den genomsnittliga totala pensionen för alla i Finland bosatta personer som fick ålders-, sjuk- och arbetslöshetspension 2008 uppgick till 1 266 euro i månaden. Den genomsnittliga totala pensionen för folkpensionstagare var 847 euro i månaden och för arbetspensionstagare 1 312 euro i månaden. Den genomsnittliga folkpensionen var 289 euro i månaden.

Antalet personer som är bosatta utomlands och fick folkpension uppgick 2008 till ca 42 500 personer. Pension från Folkpensionsanstalten som har avvägrats enligt bosättnings-tiden lyftes av nästan 57 200 personer, varav ca 70 procent var sådana utomlands bosatta personer som tidigare varit bosatta i Finland och 30 procent var sådana i Finland bosatta personer som tidigare bott utomlands.

Antalet mottagare av särskilt stöd till invandrare uppgick i slutet av 2008 till 5 208 personer, varav 4 096 personer hade fyllt 65 år och 1 182 var arbetsförmögna personer under 65 år.

Enligt Statistikcentralens inkomstfördelningsstatistik var den största socioekonomiska gruppen med små inkomster 2007 pensionärerna. Nästan 200 000 pensionärer bodde i hushåll med små inkomster. Antalet pensionärer med små inkomster har ökat från 2002 till 2007 med ca 86 500 och graden av låginkomsttagare bland pensionärerna har stigit från 10 till 16,6 procent.

3. Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1. Mål

Syftet med propositionen är att bättre än hittills trygga försörjningen för pensionstagare med de allra minsta pensionsinkomsterna. Garantipensionen bildar en ny minimipensionsnivå. Rätt till denna minimipension har alla pensionstagare som är bosatta i Finland. Syftet med garantipension är att höja inkomstnivån för pensionärer med de allra minsta inkomsterna.

Garantipensionen tryggar försörjningen bättre än hittills i synnerhet för personer som varit sjuka och handikappade sedan barndomen, vilka är folkpensionstagare under en lång tid. Garantipensionen höjer pensionsnivån betydligt för personer med liten folkpension på grund av en kort bosättningstid i Finland. Förverkligandet av garantipension tryggar försörjning på garantipensionsnivå under pensionen för sådana i Finland bosatta personer vars försörjning för närvarande är beroende av särskilt stöd till invandrare.

Garantipensionen upphäver också familjeförhållandenas inverkan på minimipensionens belopp. Full garantipension är lika stor oavsett om personen är gift eller lever i ett samboförhållande eller bor ensam. En gift person eller en som lever i ett samboförhållande får en mindre folkpension än den som bor ensam. Med garantipensionen utjämnas den inkomstskillnad som orsakas av familjeförhållandenas inverkan på folkpensionens belopp. Familjeförhållandena påverkar beloppet av det särskilda stödet till invandrare på samma sätt som i folkpensionen. Beloppet av det särskilda stödet till invandrare påverkas dessutom av makens eller makans inkomster. I och med garantipensionen jämföras även invandrare som är gifta eller lever i ett samboförhållande med sådana som bor ensamma, eftersom full garantipension är den samma oberoende av familjeförhållandena och makens och makans inkomster.

Det allmänna målet för pensionspolitiken är att uppmuntra arbetstagarna att stanna kvar i arbetslivet. Syftet med garantipensionen är då inte att undanröja effekten av en förtidsminskning som gjorts i ålderspensionen. Om

en person har beslutat att gå i ålderspension innan han eller hon uppnått ålderspensionsåldern, ska en förtidsminskning göras även i garantipensionen.

3.2. De viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om garantipension. Garantipension betalas till pensionstagare, vars totala pension understiger den eftersträvade minimipensionsnivån. Inkomstgränsen för garantipension är 685 euro enligt 2010 års nivå.

Garantipension beviljas av Folkpensionsanstalten. Garantipensionen är en självständig förmån och ändrar inte de allmänna grunderna för folkpensionssystemet eller arbetspensionssystemet. Folkpensionen och arbetspensionen bestäms på samma sätt som tidigare sedan garantipensionen införts. Garantipensionen ersätter i egenskap av förmån som tryggar en minimiförsörjning det särskilda stödet till invandrare, och därför kan det särskilda stödet till invandrare slopas. Därför föreslås i propositionen att lagstiftningen om särskilt stöd till invandrare upphävs.

Rätt till garantipension har en 62 år fylld person som får ålderspension eller förtida ålderspension samt en 16 år fylld person som får sjukpension. Rätt till garantipension har också en person som får arbetslöshetspension och en person som får förmån från systemet med avträdelsetöd för lantbruksföretagare. Rätt till garantipension har dessutom en invandrare som på det sätt som avses i 12 § i folkpensionslagen är arbetsoförmögen eller en invandrare som har fyllt 65 år. Med invandrare avses en 16 år fylld person som flyttat till Finland och vars bosättningstid i Finland inte berättigar till folkpension.

Garantipensionen är en pensionsavhängig förmån, vars storlek påverkas av pensionstagarens lagstadgade pensioner från Finland och från utlandet. Som pensionsinkomster beaktas bl.a. förmåner och vissa ersättningar enligt folkpensionslagen, arbetspensionslagarna, lagen om skada, ådragen i militärtjänst och lagen om olycksfall i militärtjänst, lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) och trafikförsäkringslagstiftningen samt systemet med avträdelsetöd för lantbruksföretagare

och andra motsvarande pensioner och familjepensioner. För att garantipension ska beviljas ska den sökande visa att han eller hon i Finland eller utomlands har sökt de pensioner och ersättningar som påverkar garantipensionens belopp och som han eller hon kan ha rätt till. Pensionstagarens övriga förvärvsinkomster, kapitalinkomster och egendom påverkar inte garantipensionens belopp. Inte heller makens eller makans inkomster påverkar garantipensionens belopp.

Full garantipension är den samma oavsett familjeförhållandena, dvs. garantipensionen för den som är gift eller lever i ett samboförhållande är lika stor som för den som bor ensam. Från full garantipension avdras de pensionsinkomster som ska beaktas i garantipensionen. Pensionsinkomster minskar garantipension med sitt fulla belopp.

Garantipensionen minskas genom en förtidsminskning i situationer då en person har tagit ut garantipension innan han eller hon fyllt 65 år. Förtidsminskningen görs också i sådana situationer då garantipensionstagaren redan får förtida ålderspension.

Garantipension betalas endast till personer som är bosatta i Finland. För att garantipension ska beviljas krävs det också att sökanden har varit bosatt i Finland minst tre år efter att ha fyllt 16 år. Fullgjorda försäkringsperioder i andra EU-/EES-länder beaktas vid behov när kravet på bosättningsstid uppfylls.

Kravet på bosättningsstid gäller dock inte den vars arbetsoförmåga har inträtt medan han eller hon har varit bosatt i Finland och innan han eller hon har fyllt 19 år. Kravet på bosättningsstid gäller inte heller den som ansöker om sjukpension och som får handikappbidrag för personer under 16 år när han eller hon fyller 16 år. Bosättningsstid utomlands minskar inte garantipensionens belopp, dvs. garantipensionens belopp avvägs inte enligt bosättningsstiden i Finland.

Garantipensionen ska vara indexbunden. Förmånsbeloppet binds vid förändringar i prisnivån så som bestäms i lagen om folkpensionsindex (456/2001). Garantipensionen är en skattepliktig förmån som finansieras av staten. Vid beviljande av bostadsbidrag för pensionstagare beaktas garantipensionen som inkomst.

I lagen om garantipension föreskrivs också

om verkställigheten av förmånen och om ändringssökande. Bestämmelserna motsvarar i huvuddrag motsvarande bestämmelser i folkpensionslagen.

4. Propositionens konsekvenser

4.1. Ekonomiska konsekvenser

Enligt uppskattning kommer antalet garantipensionstagarna 2011 att vara ca 120 000. Merkostnader som orsakas av garantipension är på årsnivå 119 miljoner euro och 99 miljoner euro 2011 när lagstiftningen träder i kraft vid ingången av mars. Kostnaderna för bostadsbidrag för pensionstagare minskar med anledning av garantipensionen på årsnivå 8 miljoner euro och 5,4 miljoner euro 2011. Propositionen ökar alltså statens utgifter på årsnivå med sammanlagt 111 miljoner euro och 93,6 miljoner euro 2011. Kostnaderna för garantipension kan under de närmaste åren väntas sjunka reellt med ca 2,5 procent per år.

Nya garantipensionstagare uppskattas uppgå till ca 3 000 om året, varav antalet ålderspensionstagare är ca 600. Antalet garantipensionstagare sjunker dock med 2 000 personer om året på grund av att antalet personer som får enbart folkpension eller en liten förvärvspension minskar och på ett bättre indexskydd för förvärvspensionerna.

Av garantipensionstagarna har ca 52 procent sjukpension, knappt 48 procent ålderspension och en halv procent arbetslöshetspension. Ensamma stödtagare utgör ca 65 procent, bland männen 83 procent och kvinnorna 53 procent.

Invandrarnas andel av kostnaderna för garantipension är ca 26 miljoner euro om året, då det särskilda stödet till invandrare faller bort. Garantipensionskostnaderna skulle i fråga om invandrare vara 2 miljoner euro större än de nuvarande kostnaderna för det särskilda stödet till invandrare. Kostnaderna för garantipensionen skulle i fråga om förtida pensioner röra sig omkring 6 miljoner euro per år.

Även om garantipensionen inte ensam beskattas i stats- och kommunalbeskattningen med anledning av pensionsinkomstavrdraget, har kommande garantipensionstagare upp-

skattats ha andra förvärvsinkomster i sådan utsträckning att införandet av pensionen enligt en grov uppskattning ökar skatteinkomsterna med 6 miljoner euro.

I bruktagandet av garantipension minskar behovet av utkomststöd för ca 10 000 personer med uppskattningsvis totalt 10 miljoner euro per år.

4.2. Konsekvenser för myndigheterna

Verkställigheten av garantipensionen ska skötas av Folkpensionsanstalten. Den nya förmånen ska verkställas av anstalten. Samtidigt faller ett förmånsslag som verkställs av Folkpensionsanstalten bort, då lagen om särskilt stöd till invandrare upphävs. Verkställigheten av garantipensionen kräver att Folkpensionsanstalten inrättar ett nytt datasystem. Samtidigt läggs datasystemet för särskilt stöd till invandrare ned, och invandrarna övergår till att omfattas av garantipensionen. Systemändringarna uppskattas kräva en arbetsinsats motsvarande ca 34 årsverken vid Folkpensionsanstalten.

När lagarna träder i kraft beviljar Folkpensionsanstalten ca 5 200 mottagare av särskilt stöd för invandrare garantipension på tjänstens vägnar. De övriga ca 114 800 garantipensionsberättigade ska ansöka om garantipension. Det stora antalet ansökningar ökar arbetsmängden vid Folkpensionsanstaltens byråer betydligt i ikraftträdandeskedet. För att säkerställa en enhetlig tillämpning i hela landet måste Folkpensionsanstalten dessutom satsa på information om garantipensionen och rådgivning till de sökande samt på anvisningar och utbildning för byråerna. Efter ikraftträdandeåret påverkar den ökade arbetsmängden inte Folkpensionsanstaltens personalresurser.

Uppskattningsvis ca 1 procent av besluten om garantipension överklagas hos besvärsnämnden för social trygghet. Antalet ärenden som behandlas i besvärsnämnden för social trygghet ökar med ca 1 200 under ikraftträdandeåret, då man beaktar att besvär inte längre anförs över det särskilda stödet till invandrare.

4.3. Konsekvenser för förmånstagarnas ställning

Ungefär hälften av garantipensionstagarna har inga förvärvspensionsinkomster alls. Om garantipensionen är 685 euro i månaden enligt 2010 års nivå, betalas i garantipension till en ensamstående person som enbart får full folkpension 100,87 euro i månaden och till en person som är gift eller lever i ett samboförhållande 166,88 euro i månaden. Uppskattningsvis 5 900 personer skulle få garantipension som minskats med förtidsminskningen på grund av förtida ålderspension. Garantipensionen för dessa personer är i genomsnitt 88 euro i månaden.

Ungefär hälften av garantipensionstagarna har förvärvspensionsinkomster som minskar garantipensionen. Om garantipensionen är 685 euro i månaden och den minsta garantipension som betalas ut är 6,21 euro i månaden, får en persons totala pension vara högst 678,79 euro i månaden för att garantipensionen ska betalas ut till honom eller henne. För en ensam pensionstagare innebär detta att en ensamboende pensionstagares förvärvspensioner får vara högst 137,78 euro i månaden för att garantipension ska betalas ut, om folkpensionen inte avvägs enligt bosättningstiden och arbetspensionen ska beaktas i sin helhet när folkpensionen beräknas. Förvärvspensionerna för en gift pensionstagare eller en pensionstagare som lever i ett samboförhållande får på motsvarande sätt vara högst 269,80 euro i månaden. När dessa pensionsinkomstgränser överskrids överstiger personens förvärvspensioner och folkpension sammanlagt pensionsinkomstgränsen för garantipension. Om folkpensionen har beräknats avvägd enligt bosättningstiden, är ovan nämnda inkomstgränser högre.

Garantipensionen undanröjer den skillnad i pensionsbelopp för pensionstagare som bor ensamma, är gifta eller lever i ett samboförhållande som förekommer i folkpensionen för personer med de allra lägsta inkomsterna. Folkpensionerna för pensionstagare som är gifta eller lever i ett samboförhållande är över 10 procent mindre än folkpensionerna för ensamboende.

Pension är i allmänhet en långvarig förmån. Därför har lösningar som gäller äktenskap el-

ler samboförhållanden ekonomiskt en stor betydelse. År 2007 bodde över 400 000 folkpensionstagare ensamma. Antalet pensionstagare som var gifta eller levde i ett samboförhållande var 244 000. Pensionerna för andra som bor tillsammans och i gemensamt hushåll än sådana som är gifta eller lever i ett samboförhållande minskas inte. Till exempel syskon eller personer av samma kön, med undantag för parterna i ett registrerat parförhållande, får folkpension för ensamstående även om de bor i samma hushåll.

Syftet med lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) är att sänka boendeutgifterna för personer bosatta i Finland. Bostadsbidrag för pensionstagare kan fås av personer med små inkomster som fyllt 65 år och pensionstagare som fyllt 16 år.

Erhållandet av bostadsbidrag och bidragets belopp påverkas av pensionstagarens boendeutgifter, familjeförhållanden, årsinkomster och egendom. Boendeutgifterna omfattar en självriskandel, som bildas av en bassjälvriskandel till fast belopp och en tilläggssjälvriskandel som beräknas på basis av inkomsterna. Det finns inte någon tilläggssjälvrisk om pensionstagarens inkomster är högst så stora som gränsen för tilläggssjälvrisk är i 11 § 3 mom. i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare. Gränsen för tilläggssjälvrisk för en ensamstående är 8059 euro om året. Gränsen för en person som är gift eller lever i ett samboförhållande är 11 813 euro per år i den sammanräknade årsinkomsten för makarna, om den ena maken inte har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare och 12 945 euro per år, om båda makarna har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare eller om den ena av makarna får förtida ålderspension som enligt folkpensionslagen betalas till personer under 65 år. Om gränsen för tilläggssjälvrisk överskrider, utgör beloppet av den tilläggssjälvrisk som minskar bidraget 40 procent av den del av årsinkomsten som överskrider gränsen.

Garantipensionen överskrider i bostadsbidraget för pensionstagare gränserna för tilläggssjälvrisk för ensamstående och makar, varvid den minskar bostadsbidraget för ca 44 900 ensamstående personer och 7 600 pensionstagare som är gifta eller lever i ett samboförhållande. Bostadsbidraget för en

ensamstående som får full folkpension minskar ca 4,5 euro i månaden och för personer som är gifta eller lever i ett samboförhållande och vars makar också har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare ca 50 euro i månaden. Försörjningen för en ensamstående som får bostadsbidrag för pensionstagare och garantipension förbättras dock tack vare garantipensionen med sammanlagt ca 96 euro och för personer som är gifta eller lever i ett samboförhållande och vars makar också har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare på motsvarande vis med ca 117 euro i månaden.

På samma sätt som folkpensionen och arbetspensionen är även garantipensionen skattepliktig inkomst för pensionstagaren. Från pensionen får göras pensionsinkomstavdrag i stats- och kommunalbeskattningen. Med anledning av pensionsinkomstavdrag behöver dock inte betalas skatt på full garantipension.

År 2010 är pensionsinkomstavdragets maximibelopp i statsbeskattningen 11 300 euro, dock högst lika stor som pensionsinkomsten. Avdraget minskar, om nettoförvärvsinkomsterna överskrider det fulla pensionsinkomstavdragets belopp. Pensionsinkomstavdraget fås inte alls i statsbeskattningen, om inkomsterna överstiger 35 865 euro per år. Tack vare pensionsinkomstavdraget betalas statens inkomstskatt på pension först när den totala pensionen överskrider ca 21 170 euro per år. En pensionstagare kan i statsbeskattningen även få invalidavdrag, som motsvarar det belopp som invalidprocenten utgör av 115 euro vid minst 30 procents invaliditet. Invalidavdraget görs från inkomstskatten. I statsbeskattningen har pensionsinkomstavdragets belopp tekniskt kopplats ihop med full folkpension, och därför har förhöjningarna av folkpensionen också en förhöjande inverkan på pensionsinkomstavdraget i beskattningen av andra pensioner. Det föreslås ingen ändring i bestämmandet av pensionsinkomstavdraget i samband med denna proposition.

År 2010 är pensionsinkomstavdraget i kommunalbeskattningen som mest 8 130 euro, dock högst lika stort som pensionsinkomsten. Avdraget minskar, om nettoförvärvsinkomsterna överskrider det fulla pensionsinkomstavdragets belopp. Pensionsinkomstavdraget fås inte alls, om nettoförvärvsinkomsterna överstiger 22 648 euro per

år. Med anledning av pensionsinkomstavrdraget och grundavdraget i kommunalbeskattningen tas kommunalskatt inte ut, om pensionsinkomsterna uppgår till högst 9 540 euro per år. En pensionstagare med låga inkomster får i kommunalbeskattningen från sina inkomster dra av ett grundavdrag, som är högst 2 200 euro. Om pensionstagarens förvärvsinkomster efter pensionsinkomstavrdraget i stats- och kommunalbeskattningen är större än 2 200 euro, minskas grundavdraget med 20 procent från den överstigande inkomsten. Inget grundavdrag fås, om nettoförvärvsinkomsterna överstiger ca 13 200 euro per år.

Utöver beskattningen innehålls en sjukförsäkringsavgift av pensionsinkomsterna. Sjukförsäkringsavgiften har delats in i en sjukvårdspremie och dagpenningspremie. Av pensionsinkomsterna innehålls ingen dagpenningspremie. Däremot betalas av pensionsinkomsterna en sjukvårdspremie förhöjd med 0,17 procentenheter jämfört med den normala, varvid premiens belopp är 1,64 procent 2010. Sjukvårdspremien innehålls i kommunalbeskattningen på grundval av den beskattningsbara förvärvsinkomsten.

Garantipensionen förbättrar i synnerhet invandrarnas ställning. Förutsättningarna för beviljande av garantipension är i många avseenden lindrigare än förutsättningarna för beviljande av särskilt stöd till invandrare. För det första är bosättningskravet för garantipension tre år, medan det i det särskilda stödet till invandrare förutsätts en bosättningsperiod på fem år i Finland omedelbart innan förmånen söks. För det andra kan garantipension betalas till utlandet då förmånstagaren tillfälligt vistas utomlands under mindre än ett års tid. Däremot avbryts det särskilda stödet till invandrare för de månader under vilka en person vistas utomlands, om stödtagaren vistas tillfälligt utomlands mer än 90 dagar under ett kalenderår. En lindring är också det att garantipensionsbeloppet påverkas endast av den sökandes egna pensionsinkomster. Det särskilda stödet till invandrare påverkas också av andra än pensionsinkomster och vid beräkningen av dess belopp beaktas även makans eller makens inkomster. Dessutom är garantipensionens fulla belopp lika stort för ensamboende som för personer som lever i

ett samboförhållande eller är gifta i motsats till i det särskilda stödet till invandrare.

4.4. Könrelaterade konsekvenser

Största delen av folkpensionstagarna är kvinnor. Av dem som fick folkpension i slutet av 2008 var ca 60 procent kvinnor och ca 40 procent män. Av de kvinnor som fyllt 65 år fick 5,4 procent full folkpension och av de män som fyllt 65 år 2,2 procent. Kvinnorna har även en mindre genomsnittlig egen pension än männen. Den genomsnittliga egna pensionen för kvinnor som får folkpension och som var bosatta i Finland 2008 var 749 euro i månaden, medan den för män som får folkpension var 849 euro i månaden. Garantipensionen förbättrar försörjningen i synnerhet för kvinnor med låga inkomster. Av garantipensionstagarna är uppskattningsvis ca 65 procent kvinnor. Största delen av de kvinnor som får garantipension skulle få ålderspension och av de män som får garantipension skulle största delen få sjukpension.

5. Beredningen av propositionen

Regeringens proposition har utifrån SATA-kommitténs riktlinjer beretts vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med Folkpensionsanstalten. Utlåtanden om propositionen har i samband med beredningen begärts bl.a. från följande instanser: Ålands landstingsregering, finansministeriet, undervisningsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, inrikesministeriets invandraravdelning, minoritetsombudsmannen, Folkpensionsanstalten, besvärsnämnden för social trygghet, besvärsnämnden för arbetspensionsärenden, Pensionsskyddscentralen, Arbetspensionsförsäkrarna TELA, Statskontoret, Kommunernas pensionsförsäkring, Sjömanspensionskassan, Kyrkans centralfond, Finlands Banks pensionskassa, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Tapaturmavakuutuslaitosten liitto – Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund r.y., Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen, Arbetslöshetskassornas Samorganisation rf, Finlands näringsliv, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC, Akava, Företagarna i

Finland rf, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto, Finlands Kommunförbund, Pensionärsförbundens intresseorganisation PIO rf, Riksomfattande handikapprådet VANE, Handikappforum rf, Suomen venäjänkielisten yhdistysten liitto FARO ry och Suomen Somaliliitto ry. Utlåtande gavs också av Finanssialan Keskusliitto – Finansbranschens Centralförbund ry och Suomen Maahanmuuttajien Kotouttamisyhdistys SUMUKO ry. Utlåtande om propositionen gavs av sammanlagt 31 remissinstanser. Ett sammandrag över utlåtanden gjordes upp och kan ses på social- och hälsovårdsministeriets webbplats. I samband med beredningen har även hörts skatteförvaltningen.

6. Samband med andra propositioner

6.1. Samband med internationella överenskommelser och förpliktelser

Rätten till bosättningsbaserad social trygghet i Finland baserar sig antingen på nationell lagstiftning eller på internationella bestämmelser som är förpliktande för Finland. EU-rätten har i regel företräde framför den nationella lagstiftningen. Finlands nationella lagstiftning kan åsidosättas av ovan nämnda grundförordning. Förordningen tillämpas på personer som rör sig inom Europeiska unionens medlemsländer, medlemsländerna i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller Schweiz. Förordningen tillämpas bl.a. på lagstiftningen om social trygghet i fråga om förmåner vid arbetsoförmåga och ålderdom. Vid sidan av grundförordningen tillämpas i vissa situationer rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen (förordningen om social trygghet).

Bosättning i landet kan inte ställas som villkor för beviljande och betalning av förmåner som hör till tillämpningsområdet för grundförordningen. Utgångspunkten i förordningen är också att förmåner kan föras från ett land till ett annat, dvs. exporteras inom EU- och EES-länder samt till Schweiz.

I artikel 70 i grundförordningen föreskrivs

om särskilda icke avgiftsfinansierade kontantförmåner. Bestämmelserna om exportering av förmåner tillämpas inte på särskilda icke avgiftsfinansierade förmåner. Dessa förmåner beviljas uteslutande inom den medlemsstats territorium där förmånstagaren är bosatt, under förutsättning att förmånerna är förtecknade i bilaga X. Motsvarande bestämmelse ingår i artikel 10 a i förordningen om social trygghet och de särskilda icke avgiftsfinansierade kontantförmånerna är förtecknade i bilaga II a.

Enligt artikel 70.2 i grundförordningen avses med särskilda icke avgiftsfinansierade kontantförmåner sådana förmåner av blandtyp som har drag av såväl social trygghet som social hjälp. I artikeln räknas upp vilka förutsättningar som förmånerna måste uppfylla för att kunna klassificeras som särskilda icke avgiftsfinansierade kontantförmåner. Förutsättningen är för det första antingen att förmånerna är avsedda att vara tillägg, ersättning eller komplettering för täckande av de risker som omfattas av de socialförsäkringsgrenar som garanterar de personer som berörs en minimiinkomst med avseende på de ekonomiska och sociala förhållandena i den berörda medlemsstaten, eller att de är avsedda att ge särskilt skydd enbart för funktionshindrade, vilket är nära förbundet med personens sociala förhållanden i den berörda medlemsstaten. En annan förutsättning är att särskilda icke avgiftsfinansierade kontantförmåner bör finansieras uteslutande med skattemedel och att villkoren för att bevilja dem inte får vara beroende av någon avgift från förmånstagarens sida. För det tredje måste de särskilda icke avgiftsfinansierade kontantförmånerna förtecknas i bilaga X i förordningen.

Europeiska gemenskapernas domstol har i sin rättspraxis behandlat förutsättningarna för beviljande av särskilda icke avgiftsfinansierade kontantförmåner. I mål C-160/02 (Skalka) begärde en österrikisk domstol förhandsavgörande om huruvida ersättningstillägget enligt Österrikes rätt är en sådan särskild icke avgiftsfinansierad kontantförmån som avses i förordningen och som kan förenas med ett bosättningskrav. I Österrike betalas en person ersättningstillägg, om hans eller hennes pensioner på grund av att försäkringsperioderna

är för korta eller beräkningsunderlaget för litet inte räcker till en acceptabel levnadsstandard. I praktiken är det förbundsstaten som ska stå för finansieringen av ersättningstilläggen. Domstolen ansåg i sin dom av den 29 april 2004 att en tilläggsersättning som kompletterar en ålders- eller invalidpension och som har till syfte att garantera dess mottagare ett existensminimum, om pensionen är otillräcklig och som beviljas på grundval av objektiva kriterier som fastställs i lag och som inte vid något tillfälle finansieras genom avgifter som erläggs av de försäkrade, utgör en särskild icke avgiftsfinansierad förmån. På grundval av domstolens rättspraxis definieras förmånen enligt sitt syfte. Den måste ersätta eller komplettera en social trygghetsförmån och ha karaktären av socialt bistånd som

grundas på socioekonomiska orsaker och ska beslutas på grundval av objektiva kriterier som fastställs i lagstiftningen.

Vid bedömningen av om garantipensionen kan begränsas till att gälla endast pensionstagare som är bosatta i Finland kan konstateras att den som ett pensionstillägg som tryggar en minimiförsörjning i hög grad motsvarar de förutsättningar som ställts för särskilt icke avgiftsfinansierade kontantförmåner. Social- och hälsovårdsministeriet kommer att föreslå för kommissionen att grundförordningen ändras så att anteckningen om särskilt stöd till invandare i punkt C i bestämmelserna som gäller Finland i bilaga X ersätts med en anteckning om garantipension. För att ändringens ska träda i kraft förutsätts ett godkännande av Europaparlamentet och rådet.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Lag om garantipension

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Lagens syfte. I paragrafen föreskrivs om syftet med lagen om garantipension. Syftet med lagen är att garantera minimipensionsinkomst för en i Finland bosatt person som får en viss pension och för invandrare. Försörjningen tryggas genom garantipensionen som i praktiken skulle lyftas av de pensionstagare som har de allra lägsta inkomsterna. En stor del av garantipensionstagarna får folkpension eller särskilt stöd enligt den lag om särskilt stöd till invandrare som ska upphävas.

2 §. Boende i Finland. En person är bosatt i Finland, om han eller hon i enlighet med 3, 3 a och 4 § i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993) är bosatt i Finland.

3 §. Förordningen om social trygghet. Vid bestämmandet av garantipensionen tillämpas grundförordningen. Garantipensionen är en sådan minimiförmån som avses i artikel 58 i grundförordningen och en sådan särskild icke avgiftsfinansierad kontantförmån som avses i artikel 70. Rätt till garantipension har bara en person som är bosatt i Finland och den betalas inte till utlandet. När garantipensionen beviljas tillämpas även förordningen om social trygghet. Förordningen måste tillämpas i vissa situationer också sedan grundförordningen trätt i kraft.

Vid beräkningen av den bosättningsperiod enligt 4 § som är förutsättningen för garantipension beaktas också försäkringsperioder som fullgjorts enligt lagstiftningen i andra medlemsstater. På grund av att händelser och omständigheter jämföras i grundförordningen är även en pension som omfattas av förordningen och ska betalas från en annan medlemsstat en sådan pension på grundval av

vilken en i Finland bosatt person kan få garantipension, förutsatt att han eller hon i övrigt uppfyller kriterierna för erhållandet av garantipension.

4 §. Krav på bosättningsperiod I paragrafen föreskrivs om det krav på bosättningsperiod som är förutsättningen för att garantipension ska beviljas. För att garantipension ska beviljas krävs det att sökanden oavsett medborgarskap har varit bosatt i Finland tre år efter att ha fyllt 16 år innan garantipension beviljas. Boendet i Finland måste inte vara sammanhängande eller omedelbart föregå beviljandet av garantipension. Även bosättningsperioden efter det att sökanden fyllt 65 år samt den tid för vilken personen i fråga får pension från utlandet eller Finland beaktas.

I 2 mom. ingår på samma sätt som i folkpensionslagen ett undantag från kravet på bosättningsperiod för personer som blivit arbetsoförmögna som unga. Kravet på bosättningsperiod gäller inte personer som blivit arbetsoförmögna i Finland innan de fyllt 19 år och inte personer som ansöker om sjukpension och som har blivit arbetsoförmögna utomlands och när de fyller 16 år är bosatta i Finland och då får handikappstöd för personer under 16 år. Personer som blivit arbetsoförmögna som unga kan samtidigt få sjukpension enligt folkpensionslagen och garantipension oberoende av var de var bosatta när arbetsoförmågan uppstod.

5 §. Invandrare. Paragrafen innehåller en definition på invandrare. Som invandrare betraktas en 16 år fylld person som flyttat till Finland och som inte får folkpension på grund av att han eller hon har flyttat till Finland under sin tid med pension eller vid en ålder på över 65 år, då sådan bosättningsperiod som inverkar på folkpensionens belopp inte längre räknas denna person till godo.

6 §. Verkställighet. Uppgifterna enligt lagen om garantipension ska skötas av Folkpensionsanstalten. Folkpensionsanstalten fastställer också de blanketter som behövs

vid verkställigheten av garantipensionen.

2 kap. **Grunderna för fastställande av garantipension**

7 §. Rätt till garantipension. I paragrafen föreskrivs om vem som har rätt till garantipension.

Enligt 1 mom. 1 punkten har en person som har fyllt 62 år rätt till garantipension, om han eller hon får ålderspension eller förtida ålderspension som folkpension eller arbetspension. Rätt till garantipension har också enligt 1 mom. 2—4 punkten en pensionstagare som får sjukpension enligt folkpensionslagen eller full invalidpension på grundval av arbetspensionslagarna eller fortlöpande olycksfallspension, livränta, sjukpension eller sådan ersättning för inkomstbortfall som betalas när ett år förflutit från trafikskadan, vilka enligt den lagstadgade olycksfallsförsäkringen, lagen om olycksfall i militärtjänst, trafikförsäkringslagstiftningen eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst beviljas på grundval av full arbetsförmåga. En förmån betraktas som fortlöpande om den betalas för minst sex månader. Om ovan nämnda pension har betalats som en engångsprestation eller har avbrutits, föreligger ingen rätt till garantipension.

Rätt till garantipension har dessutom en person som enligt 1 mom. 5 punkten får arbetslöshetspension och enligt 6 punkten en pensionstagare som får avträdelsetöd enligt systemet med avträdelsetöd för lantbrukare.

Personer som har flyttat till Finland först när de gått i pension kan inte få folkpension, eftersom de inte har den bosättningstid som krävs för folkpension. Därför föreslås att i 2 mom. tas in en bestämmelse om invandrarers rätt till garantipension. En invandrare har rätt till garantipension, om han eller hon fyllt 65 år eller har fyllt 16 år och är arbetsförmögen. Som arbetsförmögen betraktas en invandrare som i enlighet med 12 § i folkpensionslagen betraktas som arbetsförmögen. Med avvikelse från folkpensionslagen har en invandrare ändå inte rätt till garantipension enbart på den grund att han eller hon är blind eller rörelsehindrad. En blind eller rörelsehindrad invandrare får garantipension på grundval av arbetsförmåga, om han eller

hon i övrigt är arbetsförmögen på det sätt som avses i 12 § i folkpensionslagen. Definitionen på arbetsförmåga motsvarar rätten till särskilt stöd till invandrare enligt den lag om särskilt stöd till invandrare som ska upphävas.

Om en person har flyttat till Finland som pensionstagare, men på grund av arbete här tjänat in arbetspension, kan denna person ha rätt till garantipension enligt både 7 § 1 mom. och 7 § 2 mom. I sådana fall där personen får den förmån som nämns i 1 mom., men samtidigt uppfyller kraven i definitionen av invandrare, ska garantipension beviljas enligt 7 § 1 mom.

På garantipension som beviljas en invandrare på grundval av arbetsförmåga tillämpas dessutom vad som föreskrivs om sjukpension i 13—16 och 18 § i folkpensionslagen.

Garantipensionen är en minimipensionsförmån som kompletterar andra pensioner. Den som ansöker om garantipension ska innan ansökan om garantipension lämnas ansöka om alla de pensioner och ersättningar enligt 9 § som han eller hon kan ha rätt till. Den som ansöker om garantipension kan inte skjuta upp folkpensionen eller arbetspensionen och i stället ansöka om garantipension. Därför ska t.ex. en 62 år fylld person som ansöker om garantipension ansöka om folkpension och eventuell arbetspension, vilka beviljas honom eller henne som förtida ålderspension. Utan förtidsminskning kan man få garantipension först vid fyllda 65 år. Bestämmelser om detta ingår i 4 mom.

8 §. Garantipensionens belopp. I paragrafen föreskrivs om garantipensionens belopp, den minskning som görs i den på grund av tidigareläggning och om det minsta garantipensionsbelopp som betalas ut. I 1 mom. föreskrivs om full garantipension. Full garantipension är 593,79 euro i månaden enligt 2001 års folkpensionsindex. Enligt den folkpensionsindexnivå som tillämpas 2010 är beloppet 685 euro i månaden.

Enligt 2 mom. minskas full garantipension med förtidsminskning i situationer då personen i fråga har tagit ut garantipension före 65 års ålder. Förtidsminskningen är 0,4 procent för varje månad som pensionen betalas innan pensionstagaren fyllt 65 år. Tidigareläggningsprocenten motsvarar tidigare-

läggningsprocenten för folkpensionen. Minskningen är bestående. I garantipensionen görs ingen förtidsminskning, om personen i fråga enbart får pensioner enligt 7 § 1 mom., vilka betalas på grundval av arbetsförmåga eller arbetslöshetspension eller pensioner enligt systemet med avträdelsestöd för lantbruksföretagare.

I 3 mom. föreskrivs om att en förtidsminskning ska göras i garantipensionen i situationer då garantipensionstagaren får förtida ålderspension då garantipensionen börjar eller beviljas förtida ålderspension samtidigt som garantipensionen. Således minskas garantipensionen med förtidsminskningen på förtida ålderspension som betalas enligt folkpensionslagen, om pensionstagaren får förtida ålderspension då garantipensionen börjar. Om en garantipensionstagare får endast förtida ålderspension som betalas som arbetspension, bestäms tidigareläggningsprocenten enligt tidigareläggningsprocenten för arbetspensionen. Om en sådan garantipension dras in och personen senare på nytt blir berättigad till garantipension, bestäms tidigareläggningsprocenten enligt tidigareläggningsprocenten för den tidigare betalade garantipensionen. Genom minskningen av garantipensionen förhindras personer som tagit ut ålderspension i förtid att få kompensation i garantipensionen för det förtida uttaget av ålderspension.

Enligt 4 mom. motsvarar garantipensionens minimibelopp folkpensionen och är 5,38 euro enligt 2001 års folkpensionsindex. Enligt den folkpensionsindexnivå som tillämpas 2010 är beloppet 6,21 euro i månaden.

9 §. Pensionsinkomsters inverkan på garantipensionen. Enligt 1 mom. är garantipensionsbeloppet skillnaden mellan full garantipension eller garantipension som minskats enligt 8 § 2 mom. och pensionsinkomster som ska beaktas enligt 9 §. I 1 mom. föreskrivs också om pensioner och ersättningar som inverkar på garantipensionen. Sådana pensioner är ålders-, sjuk- och familjepension enligt folkpensionslagen samt arbetslöshetspension enligt 2 § efterlevandepension enligt 4 § och familjepension enligt 5 § i lagen om införande av folkpensionslagen. Barnförhöjningen enligt folkpensionslagen beaktas inte som inkomst. Dessutom beaktas pensioner

och familjepensioner som ska beaktas som inkomst i folkpensionslagen och baserar sig på ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande, företagaverksamhet eller förtroendeuppdrag, pensioner och familjepensioner som betalas på grundval av ett olycksfall eller en trafikskada samt även sjukpensioner under rehabilitering. Med avvikelse från folkpensionen beaktas även förmånerna enligt systemet med avträdelsestöd inom lantbruket i sin helhet, livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst och särskild ersättning till makar till tjänstemän inom utrikesrepresentationen. Även familjepension enligt brottsskadelagen (1204/2005) och patientskadelagen (585/1986), statens extra journalist- och konstnärspension samt pensioner enligt lagen om konstnärspensioner och om statens konstnärstipendier (734/1969) och familjepensioner som betalas på grundval av dem är inkomst i garantipensionen. Beaktas ska enligt 2 mom. även fortlöpande pensioner och ersättningar som motsvarar nämnda pensioner och ersättningar samt garantipensionen och betalas från utlandet.

Pensioner och ersättningar beaktas som årsinkomst och minskar garantipensionen till fullt belopp. Endast fortlöpande och årligen återkommande pensioner beaktas som inkomst. Med fortlöpande inkomst avses i regel inkomst som erhållits för minst sex månader. Inkomstens fortlöpande och årligen återkommande karaktär tillämpas på samma sätt som i folkpensionen. Pensionstagarens förvärvsinkomster, kapitalinkomster och egendom påverkar inte garantipensionens belopp. Avdrag kan inte göras från de inkomster som ska beaktas.

10 §. Justering av garantipensionen. Enligt 1 mom. justeras garantipensionen alltid om de pensionsinkomster som inverkar på garantipensionen förändras. Justeringen görs när pensionstagaren beviljas pension eller ersättning som enligt 9 § ska beaktas som inkomst i garantipensionen eller de pensionsinkomster som ska beaktas som inkomst förändras av någon annan orsak än indexförhöjning. Pensionsinkomsterna kan förändras t.ex. då pensionstagarens folkpension justeras eller arbetspensionen samordnas på nytt. Om pensionsinkomsterna varierar fortgående t.ex. på grund av att de är bundna till placeringar el-

ler på grund av ändringar i valutakurserna, justeras garantipensionen på grund av dessa förändringar först vid följande justering som görs av någon annan orsak. Folkpensionen justeras på grund av pensioner som är bundna till placeringar och baserar sig på ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande med två års mellanrum och därför bör även garantipensionen justeras då. Målet med justeringarna är att förhindra återkrav av garantipension som betalats till ett för stort belopp.

Enligt 2 mom. kan justeringen göras utan ansökan i de fall som avses i 1 mom. Pensionstagaren hörs dock om garantipensionen minskar med anledning av justeringen. Förhöjningen kan ges utan ansökan på grundval av 11 § 1 mom.

Garantipensionen justeras från ingången av den månad som följer på förändringen. Om en förändring ändå inträffar den första dagen i en kalendermånad, justeras garantipensionen från ingången av den månaden. Bestämmer om detta ingår i 3 mom.

I 4 mom. föreskrivs om regelbunden justering av garantipension som beviljats en invandrare. Garantipension som beviljats en invandrare enligt 7 § 2 mom. justeras utöver de situationer som nämns i 1 mom. genom regelbunden justering med två års mellanrum. För justeringen sänds en ansökan till invandraren.

3 kap. Verkställighet

11 §. Ansökan om garantipension. I paragrafen föreskrivs om ansökan om garantipension. Garantipension ska sökas hos Folkpensionsanstalten på en blankett som fastställs av den enligt 1 mom. Garantipension behöver inte sökas på nytt när garantipensionstagarens rehabiliteringsstöd upphör och hans eller hennes rehabiliteringsstöd fortsätts eller sjukpension beviljas som en direkt fortsättning på stödet.

I 2 mom. föreskrivs därtill om att föra den sökandes talan. Om en garantipensionssökande på grund av sjukdom, ålderdomssvaghet eller av någon annan sådan orsak är oförmögen att själv ansöka om pension eller att i övrigt sörja för sina pensionsintressen och pensionsrättigheter och om han eller hon inte har någon intressebevakare, kan en av

Folkpensionsanstalten godkänd nära anhörig eller någon annan som huvudsakligen har skött sökanden föra stödtagarens eller stöd-sökandens talan i ett garantipensionsärende. Paragrafen motsvarar 54 § 1 och 2 mom. i folkpensionslagen.

12 §. Begynnelse-tidpunkten för garantipension. I paragrafen föreskrivs om begynnelse-tidpunkten för garantipension och om retroaktiv ansökningstid. Garantipension betalas enligt 1 mom. från ingången av månaden under vilken rätten till garantipensionen uppkommer, dvs. från samma tidpunkt som pension eller ersättning som ger rätt till garantipension börjar. Då garantipension för invandrare beviljas på grundval av att pensionstagaren fyllt 65 år, börjar pensionen vid ingången av månaden efter den under vilken pensions-tagaren fyllde 65 år.

Enligt 2 mom. kan garantipension betalas retroaktivt för högst sex kalendermånader före ansökan om garantipension. Av särskilda skäl kan garantipension betalas retroaktivt också för en längre tid.

13 §. Anmälningsskyldighet. I paragrafen föreskrivs om vilka uppgifter som ska framgå av en ansökan om garantipension och om pensionstagarens anmälningsskyldighet. Den sökande ska enligt 1 mom. i ansökan om garantipension uppge sina personuppgifter samt uppgifter om pensioner och ersättningar som den sökande sökt och fått.

Enligt 2 mom. ska pensionstagaren under-rätta Folkpensionsanstalten, om han eller hon har beviljats pension eller ersättning som ska beaktas som inkomst i garantipensionen eller pensionens eller ersättningens belopp har ändrats av någon annan orsak än indexförhöjning eller då en sådan pension eller ersättning upphör. Anmälningsskyldigheten ska också gälla sjukpension som lämnas vilande och avbruten utbetalning av avträdelse-stöd med anledning av att förvärvsinkomst-gränserna överskridits. Eftersom garantipension betalas endast till personer bosatta i Finland, ska pensionstagaren förutom adressförändring även anmäla flyttning utomlands.

Enligt 3 mom. ska den som ansöker om och den som får garantipension även lämna Folkpensionsanstalten övriga uppgifter som är nödvändiga för avgörande av ansökan och betalning av pensionen. Sådana nödvändiga

uppgifter kan vara bl.a. betalningsadress och vid begäran uppgifter om förvaltare av och delägare i ett dödsbo.

14 §. Utredning och anmälningsskyldighet i fråga om arbetsförmåga. I paragrafen föreskrivs om vilka uppgifter en invandrare som ansöker om garantipension på grundval av arbetsförmåga ska uppge i ansökan utöver de uppgifter som anges i 13 § och om anmälningsskyldigheten för den som får garantipension på grundval av arbetsförmåga. Den sökande ska bl.a. lämna uppgifter om sitt hälsotillstånd, de läkare som behandlat sökanden och lämna ett läkarutlåtande. Folkpensionsanstalten kan i särskilda situationer också på egen bekostnad skaffa ett nödvändigt läkarutlåtande. Bestämmelser om saken tas in i 1 och 2 mom.

I 3 mom. föreskrivs om skyldigheten för en invandrare som ansöker om eller får garantipension på grundval av arbetsförmåga att genomgå undersökning av en läkare som utsetts av Folkpensionsanstalten eller vid en sådan vårdinrättning som utsetts av Folkpensionsanstalten.

En invandrare som får garantipension på grundval av arbetsförmåga är enligt 4 mom. skyldig att anmäla väsentliga förbättringar av hälsotillståndet eller arbetsförmågan. I paragrafen föreskrivs om anmälningsskyldigheten och utredning i fråga om arbetsförmåga endast i fråga om invandrare, eftersom den som får invalidpension enligt arbetspensionslagarna eller sjukpension enligt folkpensionslagen har motsvarande anmälningsskyldighet redan på grundval av arbetspensionslagarna eller folkpensionslagen.

15 §. Avgörande av en ansökan utifrån tillgängliga uppgifter. En ansökan om garantipension kan avgöras utifrån tillgängliga uppgifter, om den som söker eller får garantipension inte lämnar de uppgifter som behövs för avgörande av ansökan. Då meddelas avslag eller garantipensionen dras in. Ansökan avgörs utifrån tillgängliga uppgifter även då en sådan invandrare som avses i 7 § 2 mom. 2 punkten inte följer ett föreläggande enligt 14 § att genomgå en läkarundersökning eller uppsöka en verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården eller undersökningsinrättning. Paragrafen motsvarar i sak 62 § i folkpensionslagen.

16 §. Utbetalning. Bestämmelser om utbetalning av garantipension ingår i 1 mom. Garantipension betalas månatligen in på det konto i ett penninginstitut i Finland som förmanstagaren har uppgett. Garantipension kan betalas även på något annat sätt, om det inte är möjligt att betala in den på ett konto eller om pensionsökanden eller pensionstagaren uppger något särskilt skäl för ett annat betalningssätt. Som särskilt skäl kan betraktas t.ex. ett fel eller någon annan störning i utbetalningen samt förhinder för normal utbetalning på grund av bankstrejk.

Bestämmelser om utbetalning till dödsbon ingår i 2 mom. Om den som har rätt till garantipension avlider innan ansökan om garantipension har avgjorts, föreslås det att garantipensionen betalas till den efterlevande maken, boutredningsmannen eller, genom fullmakt av delägarna i dödsboet, till någon annan företrädare för dödsboet högst till utgången av den månad under vilken sökanden avled. Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar i sak 64 § 1 och 3 mom. i folkpensionslagen.

Paragrafens 3 mom. innehåller bestämmelser om betalningsdagen, som är den 22 dagen i månaden. Utbetalningen av garantipension på ovan nämnda dag möjliggör i de flesta fall avgörande av ansökningar om och utbetalning av garantipension under samma månad som sökanden har beviljats folkpension.

17 §. Avbrytande på grund av fängelsestraff. I paragrafen föreskrivs på motsvarande sätt som i 66 § i folkpensionslagen om avbrytande på grund av fängelsestraff. Enligt 1 mom. avbryts utbetalningen av garantipension, när tre månader har avtjänats av pensionstagarens fängelsestraff.

I 2 mom. föreskrivs om när utbetalning av garantipension som avbrutits börjar. Garantipension betalas i regel ut från ingången av den månad som följer efter frigivningen. Om en person friges den första dagen i månaden, betalas pensionen från ingången av den månaden. Övervakad frihet på prov enligt 2 c kap. 8 § i strafflagen (39/1889) jämställs med frigivning.

I 3 mom. föreskrivs om när utbetalning av garantipension som avbrutits eller en del av den börjar till pensionstagarens make, maka eller sambo och barn under 16 år. Garantipension kan betalas till de anhöriga till den

som avtjänar ett fängelsestraff, om tryggheten av deras försörjning så förutsätter.

18 §. *Betalning till ett kommunalt organ.* I paragrafen föreskrivs i motsvarighet till 67 § i folkpensionslagen om betalning av garantipension till ett kommunalt organ för att användas till underhåll för pensionstagaren och hans eller hennes anhöriga, om pensionstagarens eller hans eller hennes anhörigas försörjning möjligen äventyras om garantipensionen betalas till pensionstagaren själv. För betalning av garantipension till ett kommunalt organ behövs inte pensionstagarens samtycke. Framställning om att garantipensionen ska betalas till ett kommunalt organ kan göras av pensionstagaren, pensionstagarens make, maka eller sambo, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter pensionstagaren eller det kommunala organ som saken gäller.

19 §. *Utbetalning av retroaktiv garantipension.* I paragrafen föreskrivs om innehållande av garantipension till Folkpensionsanstalten eller betalning till en arbetslöshetskassa i situationer då garantipension har beviljats retroaktivt för samma tid för vilken garantipensionstagaren har betalats en arbetslöshetsförmån, sjukdagpenning eller rehabiliteringspenning. Betalning till en arbetslöshetskassa förutsätter ett meddelande om betalningsyrkande från arbetslöshetskassan minst två veckor före den dag då garantipensionen ska betalas ut. Till dessa delar motsvarar bestämmelsen i sak 70 § 1 och 3 mom. i folkpensionslagen. Retroaktivt beviljad garantipension eller förhöjning av garantipensionen ska dessutom innehållas som ersättning för folkpension eller familjepension som betalats för samma tid.

20 §. *Temporärt beviljande av garantipension.* Den som ansöker om garantipension kan ha rätt till sådana pensioner eller ersättningar enligt 9 § som betalas från en annan stat och beaktas som inkomst i garantipensionen, och beviljandet av garantipension förutsätter enligt 7 § 4 mom. att de har sökts. Ibland kan behandlingen av ett pensions- eller ersättningsärende bedömas räcka så länge i en annan stat att det skulle vara oskäligt att låta beslutet om garantipension vänta på att ärendet avgörs. Det är ofta fråga om invandrare som ansöker om pension t.ex. från Ryss-

land. I 1 mom. föreskrivs om möjligheten att bevilja garantipension temporärt i sådana situationer. Med garantipension kan sökandens försörjning tryggas under behandlingen av ärendet. Folkpensionsanstalten ska meddela slutligt beslut om garantipensionen efter det att ansökan om en pension eller förmån har avgjorts.

I 2 mom. föreskrivs om möjligheten att bevilja garantipension temporärt om ändring har sökts i arbetspensionen eller någon annan ersättning som nämns i momentet. Folkpensionsanstalten ska ha rätt att driva in folkpension och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp, arbetspension eller någon annan ersättning som ersättning för garantipension som betalats för samma tid. Folkpensionsanstalten får driva in den garantipension som betalats till ett för stort belopp också då arbetspensionsanstalten fortsätter att betala ut rehabiliteringsstöd som beviljats med anledning av ändringssökande. Bestämmelsen motsvarar 72 § 1 mom. i folkpensionslagen.

I 3 mom. ska bestämmas om den tid under vilken yrkandet på betalning av garantipension ska framställas. Folkpensionsanstalten ska meddela den som betalar pensionen eller ersättningen minst två veckor före utbetalningen av pensionen eller ersättningen.

21 §. *Indrivning av garantipension från pension eller ersättning som betalas retroaktivt.* I 1 mom. föreskrivs om betalning av arbetspension eller någon annan ersättning som ersättning för garantipension när pensionsanstalten rättar eller justerar arbetspensionen eller någon annan ersättning eller när den efter ett beslut om rättelse beviljar fortsatt rehabiliteringsstöd eller familjepension. På samma sätt går man enligt 2 mom. även till väga vid rättelser och retroaktiva justeringar av folkpension och familjepension samt då en garantipensionstagare beviljas familjepension enligt folkpensionslagen. I sådana situationer används t.ex. en retroaktiv förhöjning av folkpensionen och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp till att kvitta garantipension som betalats till ett för stort belopp för samma tid. Syftet med bestämmelsen är att underlätta återkrav av garantipension för pensionstagaren vid betalning av olika pensioner. Folkpensionsanstalten behöver inte i dessa situationer återkräva beloppet från pen-

sionstagaren själv. Bestämmelser om den tid under vilken yrkandet på betalning av garantipension ska framställas ingår i 3 mom.

22 §. Temporärt avbrott i utbetalningen. I paragrafen föreskrivs på motsvarande sätt som i 73 § i folkpensionslagen om temporärt avbrott i utbetalningen av garantipension. Enligt 1 mom. kan garantipension avbrytas eller dess belopp minskas temporärt i en situation då pensionstagaren inte har rätt till garantipensionen. Avsikten med ett temporärt avbrott i utbetalningen är att förhindra att garantipensionen betalas till ett för stort belopp och återkrävs. I en anmälan om temporärt avbrott kan inte sökas ändring. Om pensionstagaren inte lämnar in en tilläggsutredning som begärts i samband med avbrottet, avgörs ärendet på basis av tillgängliga uppgifter som lämnas senast inom fyra veckor från en anmälan om temporärt avbrott.

I 2 mom. föreskrivs om möjligheten att avbryta garantipension temporärt, om garantipensionstagaren inte lämnar det kononummer eller någon annan betalningsanvisning som behövs för utbetalningen av garantipensionen.

En garantipension som avbrutits kan börja betalas ut på nytt efter att tilläggsutredningen lämnats. Garantipension betalas enligt 3 mom. dock inte utan särskilda skäl retroaktivt för en längre tid än sex månader.

23 §. Indragning av garantipension. I paragrafen föreskrivs om grunderna och tidpunkten för när en garantipension dras in. Eftersom garantipensionen till karaktären är en förmån som tryggar pensionstagarens minimiförsörjning, dras inte garantipensionen in på pensionstagarens begäran.

I de situationer som nämns i 1 mom. dras garantipensionen in från ingången av den månad som följer på grunden för indragning. Garantipensionen dras in om pensionstagaren permanent flyttar utomlands. Om en person tillfälligt vistas under ett år utomlands, betalas garantipension till honom eller henne. Om vistelsen utomlands fortgår över ett år, upphör utbetalningen av pensionen senast ett år efter avfärden utomlands. Om pensionstagaren har fått garantipension på grundval av pension eller ersättning enligt 7 § och denna enda pension eller ersättning upphör, dras också garantipensionen in. Garantipensionen

dras in också i situationer då utbetalningen av avträdelsetöd enligt systemet med avträdelsetöd för lantbruksföretagare har avbrutits på grund av att förmånstagarens inkomster överskrider förvärvsinkomstgränsen. Dessutom dras garantipensionen in, om personen inte i övrigt uppfyller förutsättningarna för beviljande av garantipension. En sådan situation uppstår t.ex. när en persons arbetsförmåga förbättras så att han eller hon inte längre kan betraktas som arbetsoförmögen på det sätt som avses i 12 § i folkpensionslagen. Garantipensionen dras också in om pensionstagaren avlider.

I 2 mom. föreskrivs om indragning av garantipension som beviljats en invandrare vid regelbunden justering. Till en invandrare som har beviljats garantipension på grundval av 7 § 2 mom. sänds en ansökan om justering på basis av 10 § 4 mom. med två års mellanrum. Om pensionstagaren inte inom utsatt tid returnerar den ansökan som begärts av honom eller henne, dras garantipensionen in från tidpunkten för justeringen.

4 kap. Ändringssökande

24 §. Rätt att söka ändring. I paragrafen föreskrivs om sökande av ändring i ett beslut om garantipension. Ändring söks liksom i folkpensionen hos besvärnämnden för social trygghet och i dess beslut hos försäkringsdomstolen. Paragrafen motsvarar i sak 77 § i folkpensionslagen med undantag för dess 3 mom., där det föreskrivs om ändringssökande då förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen har tillämpats på fallet. Ändring får inte sökas i ett interimistiskt beslut om garantipension som getts på grundval av 20 §.

25 §. Tid för sökande av ändring. I paragrafen föreskrivs om tiden för sökande av ändring i ett beslut om garantipension som är den samma som i folkpensionen.

26 §. Självrättelse. I paragrafen föreskrivs om Folkpensionsanstaltens rätt att rätta ett beslut om garantipension i vilket sökts ändring och om förfarandet, om rättelse inte kan göras. Paragrafen motsvarar i sak 79 § i folkpensionslagen.

27 §. Besvär som kommit in efter tiden för sökande av ändring. I paragrafen föreskrivs om en besvärinstans möjlighet att ta upp besvär till prövning trots att besvären kommit in för sent. Bestämmelsen motsvarar i sak 80 § i folkpensionslagen.

28 §. Rättelse av sakfel. I paragrafen ges Folkpensionsanstalten möjlighet att undanröja ett felaktigt beslut och avgöra ärendet på nytt. Rättelse till en parts nackdel förutsätter dock samtycke av garantipensionstagaren. Paragrafen motsvarar i sak 81 § i folkpensionslagen.

29 §. Rättelse av ett lagakraftvunnet beslut. I paragrafen föreskrivs om rättelse av ett lagakraftvunnet beslut i situationer då garantipension har förvägrats eller en redan beviljad garantipension ska höjas. Folkpensionsanstalten kan på grundval av ny utredning bevilja en förvägrad garantipension eller höja redan beviljad garantipension även om beslutet har vunnit laga kraft. Också besvärsnämnden för social trygghet och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande. Paragrafen motsvarar i sak 82 § i folkpensionslagen.

30 §. Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad pension eller ersättning. I paragrafen föreskrivs om Folkpensionsanstaltens rätt att avgöra ett ärende på nytt endast genom att höra garantipensionstagaren t.ex. i situationer då folkpensionen eller någon annan pension eller ersättning som inverkar på garantipensionen höjs. Det förutsätts inte att beslutet undanröjs eller att parten samtycker. Paragrafen motsvarar i sak 83 § i folkpensionslagen.

31 §. Undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut. I paragrafen föreskrivs om undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut då beslutet grundar sig på en felaktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag och garantipensionstagaren inte har lämnat samtycke enligt 28 § till att beslutet rättas. Förslag om undanröjande görs till besvärsnämnden för social trygghet. Om ett lagakraftvunnet beslut av besvärsnämnden för social trygghet eller försäkringsdomstolen är felaktigt, kan försäkringsdomstolen undanröja beslutet. Framställning om att beslutet ska undanröjas kan göras av Folkpensionsanstalten eller garantipensionstagaren och undanrö-

jande ska sökas inom fem år från det att beslutet vann laga kraft. Paragrafen motsvarar i sak 84 § i folkpensionslagen.

5 kap. Särskilda bestämmelser

32 §. Bestämmelser om förfarandet i fråga om garantipension. I 1 mom. föreskrivs om Folkpensionsanstaltens rätt att för en undersökning enligt 14 § 3 mom. i denna lag lämna sådana känsliga uppgifter som avses i punkten till en undersökningsinrättning eller verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården. Paragrafen motsvarar 90 § 3 punkten i folkpensionslagen.

I 2 mom. föreskrivs om de bestämmelser i folkpensionslagen som ska tillämpas på garantipension. På garantipension tillämpas 63, 75 och 76 § 13 kap, 106 § och 107 § i folkpensionslagen och dröjsmålstiden i sistnämnda paragraf så att dröjsmålstiden börjar först en månad efter det att meddelande om pension eller ersättning enligt 9 § kommit till Folkpensionsanstalten.

Av bestämmelserna i 13 kap. i folkpensionslagen ska tillämpas främst 86 och 88 § om uppgifter från pensionsanstalter och regionfängelser, 90 § om utlämnande av uppgifter bl.a. till patientförsäkringsföreningen och invandrarverket, 91 § om användning av uppgifter som fåtts för andra förmåner i garantipensionen, 93 § om uppgifter till utskökningsmyndigheter och 96 § om anskaffande och utlämnande av uppgifter på förhand till den som ansöker om garantipension.

33 §. Indexbindning. I 1 mom. föreskrivs om indexbindning för garantipensionsbeloppet på motsvarande sätt som för folkpensionen. De penningbelopp som anges i 8 § motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalades ut i januari 2001 har beräknats. Bestämmelser om detta ingår i 2 mom.

34 §. Avrundning av beloppen. I paragrafen föreskrivs om avrundning av garantipensionen och de årsinkomster som inverkar på fastställandet av den. De årliga inkomstposter som inverkar på fastställandet av garantipensionen avrundas till närmaste euro och den garantipension som ska betalas ut avrundas till närmaste cent. Bestämmelsen motsvarar i sak 110 § i folkpensionslagen.

35 §. Utmättnings- och överföringsförbud. I paragrafen föreskrivs om utmättnings- och överföringsförbud för en garantipension. En garantipension får inte utmätas och utbetalningen av pensionen får inte överföras på någon annan.

36 §. Finansiering. Garantipensionen finansieras som grundskydd av statens medel. Folkpensionsanstalten svarar för verkställigheten av lagen och staten betalar månatligen förskott på statens andel till Folkpensionsanstalten för att trygga dess likviditet. Närmare bestämmelser om saken utfärdas genom förordning av statsrådet.

37 §. Verksamhetskostnader. I paragrafen föreskrivs att verksamhetskostnaderna för verkställigheten av lagen om garantipension ska räknas som Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader och ska betalas ur folkpensionsfonden. Bestämmelser om folkpensionsfonden föreskrivs i 12 b § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) och 97 § i folkpensionslagen.

6 kap. **Ikraftträdande och övergångsbestämmelser**

38 §. Tillämpningsbestämmelse. Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till lagen om särskilt stöd till invandrare eller till det särskilda stödet till invandrare, ska hänvisningen enligt paragrafen anses avse motsvarande bestämmelser i lagen om garantipension och garantipension, om inte något annat följer av lagen om garantipensioner.

39. Ikraftträdande. Lagen avses träda i kraft den 1 mars 2011. Samtidigt föreslås lagen av den 20 december 2002 om särskilt stöd till invandrare jämte ändringar bli upphävd.

40 §. Övergångsbestämmelser. I 1 mom. föreskrivs att särskilt stöd till invandrare som enligt lagen om särskilt stöd till invandrare betalas när denna lag träder i kraft dras in den 1 mars 2011. Garantipension beviljas personer som utan avbrott fått särskilt stöd till invandrare utan ansökan från samma tidpunkt. I den garantipension som beviljats invandrare utan ansökan beaktas de pensioner som betalas från utlandet till samma belopp som de har beaktas i den senaste justeringen av särskilt stöd till invandrare. För att under-

lätta genomförandet beaktas dessa inkomster till sitt nettobelopp. I de justeringar som görs efter övergångsperioden beaktas inkomsterna till sitt bruttobelopp.

Om särskilt stöd till invandrare har beviljats på grundval av arbetsoförmåga, kan invandraren beviljas garantipension utan att arbetsoförmågan fastställs på nytt för garantipensionen. Bestämmelser om detta ingår i 2 mom.

Särskilt stöd till invandrare som betalats till ett för stort belopp kan enligt 3 mom. kvittas mot garantipension som Folkpensionsanstalten senare betalar. Garantipensionstagaren hörs innan återkrav inleds.

Enligt 4 mom. ska lagen om särskilt stöd till invandrare fortfarande tillämpas i situationer där särskilt stöd till invandrare beviljas eller justeras för tiden innan lagen om lagen om särskilt stöd till invandrare upphävs.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

1.2. **Folkpensionslagen**

35 §. Prioriterade inkomster när det gäller fortsättningspensionens kompletteringsbelopp. Paragrafens 7 punkt ändras genom att garantipension enligt lagen om garantipension (xxx/xxxx) föreskrivs som en prioriterad inkomst i efterlevandepensionens kompletteringsbelopp, eftersom kompletteringsbeloppet inverkar på garantipensionens belopp.

70 §. Utbetalning av retroaktiv pension och barnförhöjning. Till paragrafen föreslås bli fogat ett nytt 4 mom., som berättigar Folkpensionsanstalten att driva in folkpension eller en förhöjning av familjepension som ersättning för en garantipension som betalats för samma tid. Förfarandet underlättar verkställigheten och genom det undviker man återkrav av garantipension som betalats till ett för stort belopp från pensionstagaren själv.

1.3. **Lag om bostadsbidrag för pensionstagare**

8 §. Rätt till bostadsbidrag. Paragrafens 2 mom. 2 punkt föreslås bli ändrad och där föreskrivs om garantipensionstagarens rätt

till bostadsbidrag för pensionstagare. Bestämmelsen ger invandrare under 65 år som får garantipension på grundval av arbetsoförmåga rätt till bostadsbidrag, om han eller hon i övrigt uppfyller förutsättningarna för erhållande av bostadsbidrag.

41 §. *Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad pension eller ersättning.* Paragrafen föreslås bli ändrad så att Folkpensionsanstalten ska ha rätt att rätta ett tidigare beslut om bostadsbidrag genom att höra bostadsbidragstagaren i situationer då han eller hon retroaktivt beviljas garantipension eller garantipensionens belopp höjs.

Ikraftträdande

Med anledning av att garantipension beviljas fortsätter utbetalningen av bostadsbidrag som betalas den 1 mars 2011 på tidigare grunder fram till dess att nästa justering enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare görs av någon annan orsak.

1.4. Lag om handikappförmåner

9 §. *Vårdbidrag för pensionstagare.* Det föreslås att 1 mom. 3 punkten ändras och att där föreskrivs om den rätt som en invandrare som får garantipension har att få vårdbidrag, om han eller hon i övrigt uppfyller förutsättningarna för erhållande av vårdbidrag.

1.5. Lag om utkomstskydd för arbetslösa

3 kap. Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

4 §. *Hindrande sociala förmåner.* I 2 mom. föreskrivs om pensioner som utgör hinder för arbetslöshetsförmåner. Garantipension utgör hinder för erhållandet av arbetslöshetsförmåner och därför föreslås att garantipension enligt lagen om garantipension (xxx/xxxx) fogas som hindrande pension till 2 mom. 1 punkten. I momentet slopas dessutom som obehövt omnämmandet av ålderspension på grund av anställningsår som berättigar till full pension, eftersom begreppet inte längre existerar efter pensionsreformen 2005. Erhållet av ålderspension utgör hinder för ar-

betslöshetsförmåner med undantag för den situation som nämns i 3 mom.

11 kap. Bestämmelser om verkställighet

14 §. *Indrivning av arbetslöshetsförmåner i vissa fall.* Till 1 mom. fogas ett omnämmande av garantipension och barnförhöjning enligt folkpensionslagen, varvid nämnda förmåner som beviljats retroaktivt ska betalas som ersättning för en arbetslöshetsförmån som betalas för samma tid. Barnförhöjningen har redan nu kunnat betalas som ersättning för en arbetslöshetsförmån på grundval av 70 § i folkpensionslagen.

1.6. Sjukförsäkringslagen

8 kap. Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning

6 §. *Förmåner som utgör hinder för sjukdagpenning.* I 1 mom. föreskrivs om förmåner som utgör hinder för sjukdagpenning. Garantipension utgör hinder för erhållandet av sjukdagpenning med undantag för de situationer som nämns i 3 mom. och därför fogas garantipension enligt lagen om garantipension (xxx/xxxx) som hindrande förmån till 1 mom. 8 punkten.

I 3 mom. stryks omnämmandet av särskilt stöd till invandrare på grund av att lagen om särskilt stöd till invandrare upphävs.

1.7. Lag om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet

1 §. *Tillämpningsområde.* Den som ansöker om garantipension är bosatt i Finland, om han eller hon enligt 2 § i lagen om garantipension i enlighet med 3, 3 a och 4 § i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet är bosatt i Finland. Således fogas till 1 mom. 2 punkten ett omnämmande av garantipension och i punkten stryks omnämmandet av särskilt stöd till invandrare på grund av att lagen om särskilt stöd till invandrare upphävs.

1.8. Lagen om underhållsstöd

21 §. *Regressfordran som inte indrivs.* Det föreslås att 3 mom. 5 punkten om särskilt stöd till invandrare ändras på grund av att lagen om särskilt stöd till invandrare upphävs.

1.9. Lag om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner

22 §. *Förmåner och ersättningar som utgör hinder.* Garantipension som motsvarar ålderspension eller förtida ålderspension utgör hinder för utbetalningen av rehabiliteringspenningförmåner och därför fogas till 1 mom. garantipension som beviljats på basis av 7 § 1 mom. 1 punkten och 2 mom. 1 punkten i lagen om garantipension som pension som utgör hinder för utbetalningen av rehabiliteringspenningförmån.

34 §. *Rehabiliteringspenning till pensions-tagare.* Den som får garantipension har i andra situationer än de som nämns i 22 § rätt till rehabiliteringspenning, om han eller hon i övrigt uppfyller förutsättningarna för erhållande av rehabiliteringspenning. Således föreslås att till förteckningen över de i paragrafen nämnda pensioner som utgör grunden för rehabiliteringspenningbeloppet fogas garantipension, för att rehabiliteringspenningbeloppet ska kunna beräknas för garantipensionstagaren.

39 §. *Retroaktiv betalning.* Till 1 mom. fogas ett omnämnande av garantipension. Garantipension som betalas retroaktivt på grundval av momentet ska betalas som ersättning för rehabiliteringspenning som betalats för samma tid till de delar den motsvarar rehabiliteringspenning som betalats till ett för stort belopp.

1.10. Lagen om studiestöd

6 §. *Begränsningar i fråga om studiestödet.* Garantipension utgör hinder för utbetalningen av studiestöd och därför fogas till 1 mom. en ny 17 punkt, där garantipension enligt lagen om garantipension föreskrivs vara en pension som utgör hinder för utbetalningen av studiestöd.

1.11. Lag om vuxenutbildningsstöd

11 §. *Begränsningar i fråga om vuxenutbildningsstödet.* Garantipension utgör hinder för utbetalningen av vuxenutbildningsstöd och därför fogas till paragrafen en ny 16 punkt, där garantipension enligt lagen om garantipension föreskrivs vara en pension som utgör hinder för utbetalningen av studiestöd.

1.12. Lag om Folkpensionsanstalten

12 b §. *Folkpensionsfonden.* Enligt 37 § i lagen om garantipension räknas verksamhetskostnaderna för verkställigheten av lagen som Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader och ska betalas ur folkpensionsfonden. Därför föreslås att till 12 b § som gäller folkpensionsfonden fogas en hänvisning till lagen om garantipension.

1.13. Lag om främjande av sjukpensionärens återgång i arbete

2 §. *Lagens tillämpningsområde.* Det föreslås att paragrafen ändras så att garantipension som beviljats en person som får sjukpension och garantipension som beviljats en invandrare på grundval av arbetsoförmåga kan lämnas vilande på motsvarande sätt som folkpensionen. Vad som i lagen om främjande av sjukpensionärens återgång i arbete föreskrivs om sjukpension enligt folkpensionslagen, gäller även den garantipension som beviljats på grundval av arbetsoförmåga eller invalid- eller sjukpension. Förfarandet för att lämna garantipensionen vilande är således det samma som när sjukpension enligt folkpensionslagen lämnas vilande. I praktiken ska garantipensionen lämnas vilande alltid när också en annan sjukpension lämnas vilande, eftersom inkomstgränsen för vilande pension är 600 euro i fråga om garantipensionen.

5 §. *Inkomstgräns vid sjukpension som beviljas av Folkpensionsanstalten och vilande pension.* Det föreslås att 1 mom. ändras för att garantipension som beviljats en person som får sjukpension eller garantipension som beviljats en invandrare på grundval av arbetsoförmåga kan avbrytas och lämnas vi-

lande, om pensionstagaren tjänar mer än 600 euro i månaden.

11 §. Tillämpliga bestämmelser. Till paragrafen fogas ett omnämnande av att bestämmelserna i lagen om garantipension, förutom bestämmelserna om att lämna pensionen vilande, tillämpas på verkställigheten av garantipension.

1.14. Lag om besvärnämnden för social trygghet

9 §. Sektion med fem medlemmar. Till 1 mom. föreslås bli fogat en ny 3 a punkt, enligt vilken ärenden som gäller rätt till garantipension som beviljas en invandrare på grundval av arbetsoförmåga behandlas i en sektion med fem medlemmar i besvärnämnden för social trygghet. Ärenden som hänförs till bedömningen av pensionstagarens arbetsförmåga bör behandlas i en sektion med fem medlemmar, eftersom även ärenden som gäller rätt till sjukpension enligt folkpensionslagen behandlas i denna sektion.

1.15. Lagförslag 15—19

Enligt gällande lagstiftning, om en person temporärt har fått folkpension av den anledningen att ändring söks i arbetspensionen eller någon annan ersättning, ska pensionsanstalten eller försäkringsanstalten retroaktivt betala pension eller annan ersättning till Folkpensionsanstalten som ersättning för folkpensionen. Bestämmelser om detta ingår i lagen om pension för arbetstagare, lagen om kommunala pensioner, lagen om statens pensioner, lagen om sjömanspensioner och lagen om olycksfallsförsäkring. Motsvarande be-

stämmelse ingår för folkpensionens del i folkpensionslagen och när det gäller bostadsbidrag för pensionstagare i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare. Enligt 20 § 2 mom. i lagen om garantipension kan garantipension beviljas genom ett temporärt beslut, om ändring har sökts i en arbetspension eller ersättning som inverkar på den.

I denna proposition föreslås att om arbetspension eller någon annan ersättning beviljas med anledning av besvär, ska retroaktiv arbetspension eller ersättning betalas till Folkpensionsanstalten till de delar den motsvarar garantipension som betalats för samma tid. Arbetspension eller ersättning ska också betalas som ersättning för bostadsbidrag som betalats till ett för stort belopp för samma tid. Förfarandet underlättar verkställigheten och genom det undviks onödiga återkrav. Ovan nämnda ändring föreslås i 120 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare, 117 § 1 mom. i lagen om sjömanspensioner, 61 a § 2 mom. i lagen om olycksfallsförsäkring, 126 § 2 mom. i lagen om kommunala pensioner och 122 § 2 mom. i lagen om statens pensioner.

2. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2011. Lagen om ändring av lagen om främjande av sjukpensionärers återgång i arbete föreslås träda i kraft vid ingången av mars 2011 och vara i kraft till utgången av 2013, eftersom lagen om främjande av sjukpensionärers återgång i arbete är en temporär lag.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om garantipension**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att genom pension som betalas av statsmedel trygga försörjningen för en pensionstagare som är bosatt i Finland, om pensionstagarens pensioner inte i övrigt räcker till skälig försörjning (*garantipension*).

2 §

Boende i Finland

En pensionstagare är bosatt i Finland, om han eller hon i enlighet med 3, 3 a och 4 § i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993) är bosatt i Finland.

3 §

Förordningarna om social trygghet

Vid beviljandet av garantipension beaktas dessutom det som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen och i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet här anställde, egenföretagare och deras familjer flyttar inom gemenskapen.

4 §

Krav på bosättningsstid

För att garantipension ska beviljas krävs det att sökanden har varit bosatt i Finland minst tre år efter att ha fyllt 16 år.

Kravet på en treårig bosättningsstid i Finland gäller dock inte den som drabbats av arbetsförmåga medan han eller hon har varit bosatt i Finland och innan han eller hon har fyllt 19 år. Kravet på en treårig bosättningsstid i Finland gäller inte heller den som ansöker om sjukpension och som fick handikappbidrag för personer under 16 år enligt lagen om handikappförmåner (570/2007) när han eller hon fyllde 16 år.

5 §

Invandrare

Med *invandrare* avses i denna lag en 16 år fylld person som flyttat till Finland och som inte får folkpension på grund av att han eller hon inte har en bosättningsstid som inverkar på folkpensionen.

6 §

Verkställighet

De uppgifter som avses i denna lag fullgörs av Folkpensionsanstalten som även fastställer behövliga blanketter.

2 kap.

Grunderna för fastställande av garantipension

7 §

Rätt till garantipension

Rätt till garantipension har en person som

1) har fyllt 62 år och får ålderspension eller förtida ålderspension,

2) får sjukpension enligt folkpensionslagen (568/2007),

3) får full invalidpension enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) eller annan motsvarande full sjukpension på grundval av ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande,

4) får fortlöpande olycksfallspension, livränta, sjukpension eller sådan ersättning för inkomstbortfall som betalas när ett år har flutit från en trafikskada och vilka enligt den lagstadgade olycksfallsförsäkringen, lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990), trafikförsäkringslagstiftningen eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1998) beviljas på grundval av full arbetsförmåga,

5) får arbetslöshetspension, eller

6) får avträdelsetöd enligt lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006), eller lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare (1293/1994) (*avträdelsetöd*).

Rätt till garantipension har också en invandrare

1) som har fyllt 65 år, eller

2) som har fyllt 16 år och som är arbetsförmögen enligt 12 § i folkpensionslagen med undantag för de personer som avses i 4 mom. i den paragrafen.

På garantipension som beviljas en invandrare på grundval av arbetsförmåga tillämpas vad som föreskrivs om sjukpension i 13—16 och 18 § i folkpensionslagen.

För att garantipension ska beviljas krävs dessutom att den sökande visar att han eller hon har sökt de pensioner och ersättningar enligt 9 § som han eller hon kan ha rätt till i Finland och utomlands.

8 §

Garantipensionens belopp

Den fulla garantipensionen är 593,79 euro i månaden.

Om garantipension beviljas innan pensionstagaren fyller 65 år, minskas den fulla garantipensionen permanent med 0,4 procent för varje månad som garantipensionen med anledning av tidigareläggning betalas ut innan pensionstagaren fyller 65 år. Garantipensionen minskas dock inte, om sökanden får pension eller ersättning enligt 7 § 1 mom. 2—6 punkten eller garantipension beviljas en invandrare med stöd av 7 § 2 mom.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 2 mom., minskas den fulla garantipensionen med

1) tidigarelägningsprocenten för folkpension som betalas då garantipensionen börjar, eller

2) tidigarelägningsprocenten för förtida ålderspension som då garantipensionen börjar betalas på grundval av ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller företagaverksamhet, om pensionssökanden inte får folkpension som förtida ålderspension.

Garantipension betalas inte, om dess belopp är mindre än 5,38 euro i månaden.

9 §

Pensionsinkomsters inverkan på garantipensionen

Från garantipensionens fulla belopp eller det belopp som beräknats enligt 8 § 2 eller 3 mom. avdras den sökandes fortlöpande eller årligen återkommande (*årsinkomst*)

1) folkpension och familjepension enligt folkpensionslagen,

2) arbetslöshetspension enligt 2 § i lagen om införande av folkpensionslagen (569/2007) och efterlevandepension enligt 4 och 5 § i den lagen,

3) pension och familjepension på grundval av ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande, företagaverksamhet eller förtroendeuppdrag,

4) pension och familjepension enligt lagen om pension för riksdagsmän (329/1967) och

lagen om familjepension efter riksdagsmän (107/1990),

5) avträdelsestöd enligt lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk och lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare,

6) avträdelsepension enligt lagen om avträdelsepension (16/1974),

7) olycksfallspension, familjepension, livränta och försörjningspension på grundval av olycksfallsförsäkringen eller olycksfall i militärtjänst,

8) sjukpension och familjepension samt ersättning för inkomstbortfall enligt trafikförsäkringslagstiftningen; den sistnämnda ersättningen dock först då ett år förflutit från skadefallet,

9) olycksfallspension och livränta enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991) samt sjukpension och ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991); den sistnämnda ersättningen dock först då ett år förflutit från skadefallet,

10) livränta och försörjningspension enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst,

11) familjepension som betalas enligt patientskadlagen (585/1986) och brottsskadlagen (1204/2005),

12) statens extra journalist- och konstnärspension och familjepension,

13) pension och familjepension enligt lagen om konstnärsprofessurer och om statens konstnärstipendier (734/1969), samt

14) särskild ersättning enligt lagen om särskild ersättning till make till tjänsteman inom utrikesrepresentationen (657/1989).

Från garantipensionsbeloppet avdras också en fortlöpande pension eller ersättning från utlandet som motsvarar en pension eller ersättning som avses i 1 mom. eller garantipension.

10 §

Justering av garantipensionen

Garantipensionen justeras, om garantipensionstagaren beviljas en i 9 § avsedd pension eller ersättning som inverkar på garantipensionen eller när en pension eller ersättning

som ska beaktas som inkomst ändras av någon annan orsak än på grund av indexbinding. Om pensionsbeloppet eller ersättningsbeloppet varierar fortgående, beaktas den förändrade pensionsinkomsten när garantipensionen följande gång justeras av andra orsaker.

Garantipensionen kan i de fall som avses i 1 mom. justeras utan ansökan. Garantipensionstagaren ska höras.

Om en förändring inträffar den första dagen i en kalendermånad, justeras garantipensionen från ingången av den månaden. I annat fall justeras garantipensionen från ingången av den månad som följer på förändringen.

Garantipension som beviljats en invandrare med stöd av 7 § 2 mom. justeras också, när det gått två år sedan garantipensionen började eller sedan föregående justering (*regelbunden justering*). För att genomföra regelbundnes justering sänder Folkpensionsanstalten en justeringsansökan till invandraren som ska återsändas inom utsatt tid.

3 kap.

Verkställighet

11 §

Ansökan om garantipension

Ansökan om garantipension ska göras hos Folkpensionsanstalten. Om Folkpensionsanstalten känner till att det finns förutsättningar för att bevilja eller höja en garantipension, kan garantipensionen eller förhöjningen beviljas utan ansökan.

Om en sökande på grund av sjukdom, ålderdomssvaghet eller av någon annan sådan orsak är oförmögen att själv ansöka om pension eller att i övrigt bevaka sina pensionsintressen och pensionsrättigheter och om han eller hon inte har någon intressebevakare, kan en av Folkpensionsanstalten godkänd nära anhörig eller någon annan som huvudsakligen har tagit hand om sökanden föra talan i ärenden som gäller sökandens garantipension.

12 §

Begynnelsestidpunkten för garantipension

Garantipension betalas från ingången av månaden efter den månad under vilken rätten till garantipensionen uppkom. Till invandrare betalas garantipension från ingången av månaden efter den under vilken han eller hon fyllde 65 år.

Garantipension betalas inte utan särskilda skäl för en längre tid än de sex kalendermånader som föregått ansökan om garantipensionen. Samma förfarande tillämpas när garantipensionen höjs.

13 §

Anmälningsskyldighet

Av en ansökan om garantipension ska framgå följande:

- 1) sökandens personuppgifter,
- 2) uppgifter om övriga pensioner och ersättningar som den sökande sökt och fått.

Den som får garantipension ska göra anmälan till Folkpensionsanstalten om

- 1) beviljande av pensioner och ersättningar som inverkar på garantipensionen och deras upphörande samt förändringar i deras belopp,
- 2) sjukpension som lämnats vilande, och avbruten utbetalning av avträdelsestöd,
- 3) adressförändring och flyttning utomlands.

Den som ansöker om och den som får garantipension ska även lämna Folkpensionsanstalten övriga uppgifter som är nödvändiga för avgörande av ansökan och betalning av pensionen.

14 §

Utredning av och skyldighet att anmäla arbetsförmåga

Utöver vad som föreskrivs i 13 § ska en invandrare som ansöker om garantipension på grundval av arbetsförmåga lämna uppgifter om

- 1) sitt hälsotillstånd,

2) de läkare som har behandlat sökanden och de inrättningar där han eller hon har vårdats,

3) sitt yrke, sin arbetshistoria, utbildning och rehabilitering,

4) huruvida sökanden har ansökt i Finland eller i utlandet om rehabiliteringspenning, sjukdagpenning eller lön för sjukdomstid.

En invandrare som ansöker om garantipension på grundval av arbetsförmåga ska till sin ansökan bifoga ett läkarutlåtande med en vård- eller rehabiliteringsplan. Folkpensionsanstalten kan skaffa ett läkarutlåtande på egen bekostnad, om sökanden vårdas på ett sjukhus eller en inrättning eller om det finns något annat särskilt skäl att göra detta.

Folkpensionsanstalten kan, om det finns grundad anledning till det, ålägga en invandrare som ansöker om eller får garantipension på grundval av arbetsförmåga att för utredande eller ny bedömning av arbetsförmågan genomgå undersökning av en läkare som utsetts av Folkpensionsanstalten eller vid en sådan verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården eller undersökningsinrättning som utsetts av Folkpensionsanstalten. Folkpensionsanstalten betalar kostnaderna för undersökningen.

En invandrare som får garantipension på grundval av arbetsförmåga är skyldig att underrätta Folkpensionsanstalten om hans eller hennes hälsotillstånd eller arbetsförmåga har förbättrats väsentligt, om han eller hon har fått yrkesundervisning eller börjat arbeta eller om han eller hon har avbrutit rehabilitering.

15 §

Avgörande av en ansökan utifrån tillgängliga uppgifter

En ansökan om garantipension kan avgöras utifrån de uppgifter Folkpensionsanstalten har tillgång till, om sökanden vägrar att lämna uppgifter som behövs för avgörande av ansökan eller att lägga fram den dokumentation som skäligen kan krävas av honom eller henne. Samma förfarande ska tillämpas, om den som ansöker om eller får sjukpension inte följer ett föreläggande enligt 14 § 3 mom. att genomgå en läkarundersökning

eller att uppsöka en verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården eller en undersökningsinrättning.

16 §

Utbetalning

Garantipensionen betalas månatligen in på det konto som förmånstagaren har uppgett i ett penninginstitut i Finland. Garantipensionen kan även betalas på annat sätt, om det inte är möjligt att betala in den på ett konto eller om pensionssökanden eller pensionstagaren uppger ett något särskilt skäl för annat betalningssätt.

Om den som ansökt om garantipension avlider innan ansökan har avgjorts, ska garantipensionen betalas till den efterlevande maken eller, boutredningsmannen eller, med fullmakt av delägarna i dödsboet, till någon annan företrädare för dödsboet högst till utgången av den månad under vilken sökanden avled.

Garantipensionen betalas ut den 22 dagen i varje månad eller, om den inte är bankdag, föregående bankdag. Garantipensionsposter som ska betalas retroaktivt kan emellertid betalas också någon annan bankdag.

17 §

Avbrytande på grund av fängelsestraff

Utbetalningen av garantipension till en person som avtjänar ovillkorligt fängelsestraff i fängelse avbryts när tre månader har avtjänats av fängelsestraffet eller ett förvandlingsstraff för böter som ska avtjänas utöver det. Om häktningstiden omedelbart före verkställigheten av straffet dras av från straffet, avbryts utbetalningen av pensionen på motsvarande sätt när den sammanräknade tiden för straffverkställigheten och avdraget uppgår till tre månader, dock tidigast från ingången av månaden efter den beräknade tidpunkt då straffet ska börja avtjänas.

Garantipension som avbrutits börjar betalas ut från ingången av den månad som följer efter frigivningen. Om en person frigges den första dagen i månaden, betalas pensionen dock från ingången av den månaden.

För tryggnad av försörjningen kan en garantipension som avbrutits eller en del av den betalas ut till pensionstagarens make, maka eller sambo och barn under 16 år.

18 §

Betalning till ett kommunalt organ

Folkpensionsanstalten kan besluta att garantipensionen ska betalas till ett sådant organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) i den kommun där pensionstagaren är bosatt för att användas till underhåll för pensionstagaren och hans eller hennes anhöriga enligt 17 § 3 mom., om pensionstagarens eller hans eller hennes anhörigas försörjning äventyras om pensionen betalas till pensionstagaren själv. En pension som har betalats på detta sätt får inte utan pensionstagarens uttryckliga samtycke användas för något annat ändamål än underhållet den månad som pensionen har betalats ut för.

Framställning om att garantipensionen ska betalas till ett kommunalt organ kan göras av pensionstagaren, pensionstagarens make, maka eller sambo, någon annan anhörig, den som huvudsakligen tar hand om pensionstagaren eller det kommunala organet.

19 §

Utbetalning av retroaktiv garantipension

En retroaktivt beviljad garantipension ska innehållas för Folkpensionsanstalten eller betalas till arbetslöshetskassan till den del som pensionen motsvarar den förmån som dessa har betalat ut, om Folkpensionsanstalten beviljar garantipension retroaktivt för samma tid för vilken pensionstagaren har fått

1) en arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002),

2) folkpension eller familjepension enligt folkpensionslagen,

3) sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), eller

4) rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005).

En förhöjning av garantipension som betalas retroaktivt ska innehållas för Folkpensionsanstalten också när Folkpensionsanstalten höjer garantipensionen för den tid för vilken pensionstagaren har fått folkpension eller familjepension.

Garantipensionen betalas dock till arbetslöshetskassan endast under förutsättning att ett meddelande enligt 11 kap. 14 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har lämnats minst två veckor före den dag då pensionen och förhöjningen ska betalas ut.

20 §

Temporärt beviljande av garantipension

Om den som ansöker om garantipension har ansökt om pension eller ersättning också från någon annan stat, kan garantipensionen beviljas temporärt för den tid behandlingen av ärendet pågår. När Folkpensionsanstalten har fått uppgifter om den pension eller ersättning som sökanden har ansökt om i den andra staten, fattar den ett slutligt beslut om garantipensionen.

Garantipension kan beviljas temporärt, om ändring har sökts i fråga om annan pension eller ersättning som avses i 9 § 1 mom. 3, 4, 7, 9 och 10 punkten än familjepensioner eller försörjningspensioner. Om ovan avsedda pension eller ersättning beviljas retroaktivt, får Folkpensionsanstalten driva in den garantipension som betalats till ett för stort belopp för samma tid från pensionen eller ersättningen i fråga. Folkpensionsanstalten får driva in den garantipension som betalats till ett för stort belopp också då arbetspensionsanstalten fortsätter att betala ut rehabiliteringsstöd som beviljats med anledning av ändringssökande.

I de fall som avses i 2 mom. ska Folkpensionsanstalten minst två veckor före utbetalningen av pensionen eller ersättningen meddela pensionsanstalten eller någon annan som betalar ersättning att pensionen eller ersättningen eller en del av den ska betalas till Folkpensionsanstalten.

21 §

Indrivning av garantipension från pension eller ersättning som betalas retroaktivt

Folkpensionsanstalten har rätt att hos den som betalar pension eller ersättning enligt 9 § 1 mom. 3—10 punkten driva in pension eller ersättning som denna betalar retroaktivt till den del pensionen eller ersättningen motsvarar den garantipension som har betalats till ett för stort belopp, om den som betalar pensionen eller ersättningen i fråga

- 1) rättar eller justerar pensionens eller ersättningens belopp,
- 2) efter ett beslut om rättelse beviljar fortsatt rehabiliteringsstöd, eller
- 3) beviljar familjepension eller försörjningspension.

Folkpensionsanstalten kan hålla inne folkpension, familjepension enligt folkpensionslagen eller en förhöjning av familjepensionen eller folkpensionen som betalas retroaktivt till den del som beloppet motsvarar den garantipension som har betalats till ett för stort belopp, om Folkpensionsanstalten beviljar, rättar eller justerar folkpensionen eller familjepensionen eller beviljar fortsatt rehabiliteringsstöd.

I de fall som avses i 1 mom. 3 punkten ska Folkpensionsanstalten minst två veckor före utbetalningen av pensionen eller ersättningen meddela pensionsanstalten eller någon annan som betalar ersättning att pensionen eller ersättningen eller en del av den ska betalas till Folkpensionsanstalten.

22 §

Temporärt avbrott i utbetalningen

Utbetalningen av garantipension eller en del av den kan avbrytas temporärt, om det är uppenbart att pensionstagaren på grund av förändrade förhållanden eller av någon annan orsak inte har rätt till garantipensionen. Om pensionstagaren inte lämnar den tilläggsutredning som begörs, avgörs ärendet utifrån de uppgifter som Folkpensionsanstalten har tillgång till.

Utbetalningen av garantipension kan avbrytas temporärt, om pensionstagaren inte på

begäran anger sin betalningsadress.

Om en garantipension som avbrutits börjar betalas ut på nytt, betalas den inte utan särskilda skäl retroaktivt för en längre tid än sex månader.

23 §

Indragning av garantipension

Garantipension dras in från ingången av den månad som följer på förändringen, om

- 1) pensionstagaren flyttar utomlands, permanent eller för över ett år,
- 2) pension eller ersättning enligt 7 § som berättigar till garantipension upphör,
- 3) utbetalningen av avträdelsetöd till pensionstagaren avbryts av den anledningen att pensionstagarens inkomster överskrider förvärvsinkomstgränsen,
- 4) pensionstagaren inte i övrigt uppfyller kriterierna för beviljande av garantipension, eller
- 5) pensionstagaren avlider.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. indras garantipension som beviljats en invandrare med stöd av 7 § 2 mom. från tidpunkten för regelbunden justering, om pensionstagaren inte inom utsatt tid har returnerat den ansökan om justering som sänts till honom med stöd av 10 § 4 mom.

4 kap.

Ändringssökande

24 §

Rätt att söka ändring

Den som är missnöjd med ett beslut som Folkpensionsanstalten gett om en förmån som avses i denna lag får söka ändring i beslutet genom skriftliga besvär hos besvärsnämnden för social trygghet. I besvärsnämndens beslut får ändring sökas genom besvär hos försäkringsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Även om folkpensionsanstaltens beslut överklagas ska det följas till dess att ärendet

har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

Ändring får inte sökas i ett interimistiskt beslut som Folkpensionsanstalten gett.

25 §

Tid för sökande av ändring

Besvärsskriften ska lämnas in till Folkpensionsanstalten senast den trettionde dagen efter den dag då parten anses ha fått del av beslutet. Om inte något annat visas i samband med sökandet av ändring, anses en part ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den dag då beslutet postades under den adress som han eller hon uppgett.

26 §

Självrättelse

Om Folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i besvär som lämnats in till den, ska den ge ett rättelsebeslut i ärendet. Ändring i rättelsebeslutet får sökas på det sätt som föreskrivs i 24 och 25 §.

Om Folkpensionsanstalten inte ger ett rättelsebeslut som avses i 1 mom., ska den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan då genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, ska denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelser göras, om det krävs för att inhämta tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären. Ändringssökanden ska då utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet ska dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

27 §

Besvär som kommit in efter tiden för sökande av ändring

Har besvär som anförs hos besvärsnämnden för social trygghet eller försäkringsdomstolen kommit in efter utgången av den tid som anges i 25 § kan besvären trots förse-ningen tas upp till prövning, om det har funnits vägande skäl till förseningen.

28 §

Rättelse av sakfel

Om ett beslut av Folkpensionsanstalten grundar sig på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag eller om det har skett ett fel i förfarandet då beslutet fattades, kan Folkpensionsanstalten undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Ett beslut får rättas till en parts fördel eller nackdel. Rättelse av ett beslut till en parts nackdel förutsätter att parten samtycker till att beslutet rättas.

29 §

Rättelse av ett lagakraftvunnet beslut

Om en förmån har vägrats delvis eller i sin helhet och ny utredning framkommer i saken, ska Folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förmån som tidigare vägrats samt utöka en redan beviljad förmån. Också besvärsnämnden för social trygghet och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar fullföljdsärenden. Ändring i beslutet får sökas på det sätt som föreskrivs i 24 och 25 §.

30 §

Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad pension eller ersättning

Om den som får garantipension retroaktivt har beviljats en sådan i 9 § avsedd pension

eller ersättning som ska beaktas som inkomst eller om en sådan förmån har höjts, kan Folkpensionsanstalten, utan undanröjande av beslutet enligt 31 § eller utan samtycke av part enligt 28 § 2 mom., avgöra ärendet på nytt efter att ha hört parten.

31 §

Undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på felaktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan besvärsnämnden för social trygghet på yrkande av en part eller Folkpensionsanstalten undanröja beslutet och bestämma att ärendet ska behandlas på nytt. Besvärsnämnden för social trygghet ska ge parterna tillfälle att bli hörda innan ärendet avgörs. Ändring i ett sådant avgörande får sökas på det sätt som föreskrivs i 24 och 25 §.

Om Folkpensionsanstalten yrkar på att ett beslut ska undanröjas, kan den avbryta utbetalningen av en förmån eller betala ut förmånen i enlighet med sitt yrkande till dess ärendet har avgjorts på nytt.

Om ett lagakraftvunnet beslut som besvärsnämnden för social trygghet eller försäkringsdomstolen fattat enligt denna lag grundar sig på felaktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan försäkringsdomstolen på yrkande av en part eller på yrkande av Folkpensionsanstalten undanröja beslutet och bestämma att ärendet ska behandlas på nytt. Försäkringsdomstolen ska ge parterna tillfälle att bli hörda innan ärendet avgörs.

Ansökan om att ett beslut ska undanröjas ska göras inom fem år från det att beslutet vann laga kraft. Av särskilt vägande skäl kan ett beslut undanröjas även på ansökan som gjorts efter utgången av den föreskrivna tiden.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

32 §

Bestämmelser om förfarandet i fråga om garantipension

Utöver vad som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Folkpensionsanstalten utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att till en i 14 § 3 mom. avsedd läkare, verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården eller undersökningsinrättning lämna sådana uppgifter om en person som remitteras för undersökning vilka gäller personens hälsotillstånd, sjukdomar, vårdåtgärder, yrke och arbetsförhållanden samt vilken typ av arbete han eller hon utför.

På garantipension tillämpas dessutom folkpensionslagens 63 § om utfärdande av beslut, 75 och 76 § om återkrav och preskription av fordran som återkrävs, 13 kap. om erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter samt 106 och 107 § om förhöjning för dröjsmålstiden och dröjsmålstiden dock så, att dröjsmålstiden anses börja först då en kalendermånad har förflutit från utgången av den månad under vilken ett meddelande om pension eller ersättning som avses i 9 § kommit in till Folkpensionsanstalten.

33 §

Indexbindning

De garantipensionsbelopp som anges i 8 § binds vid förändringar i prisnivån på det sätt som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

De penningbelopp som anges i 8 § motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalades ut i januari 2001 har beräknats.

34 §

Avrundning av beloppen

De årliga inkomstposter som inverkar på fastställandet av garantipensionen avrundas till närmaste euro.

Den garantipension som ska betalas ut avrundas till närmaste cent.

35 §

Utmättnings- och överföringsförbud

En garantipension får inte utmätas.

Ett avtal om överföring av en garantipension på någon annan är ogiltigt.

36 §

Finansiering

De utgifter som Folkpensionsanstalten orsakas av garantipension ersätts av statens medel.

Staten ska månatligen i förskott på statens andel betala Folkpensionsanstalten i enlighet med vad som föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet.

37 §

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnader som verkställigheten av denna lag orsakar räknas som Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader och ska betalas ur folkpensionsfonden.

6 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

38 §

Tillämpningsbestämmelse

Om det i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den hänvisas till lagen om särskilt stöd till invandrare eller förmåner som beviljats eller betalas med stöd av den, ska hänvisningen anses avse

motsvarande bestämmelser i denna lag och en förmån enligt denna lag, om inte något annat följer av denna lag.

39 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Genom denna lag upphävs lagen av den 20 december 2002 om särskilt stöd till invandrare (1192/2002) jämte ändringar.

40 §

Övergångsbestämmelser

Det särskilda stöd till invandrare som enligt lagen om särskilt stöd till invandrare betalas när denna lag träder i kraft dras in den 1 mars 2011. Den invandrare som fått särskilt stöd beviljas utan ansökan garantipension från

och med den 1 mars 2011. De pensioner som betalas från utlandet beaktas då som inkomst till samma belopp som de har beaktas i den senaste justeringen av särskilt stöd till invandrare.

Då en person som när lagen träder i kraft har fått särskilt stöd till invandrare på grundval av arbetsförmåga beviljas garantipension på grundval av arbetsförmåga, bedöms inte arbetsförmågan på nytt.

Om särskilt stöd till invandrare har betalats till ett för stort belopp, kan den överskjutande delen av stödet kvittas mot den garantipension som Folkpensionsanstalten betalar senare.

Om en förmån enligt lagen om särskilt stöd till invandrare beviljas eller justeras för en tid före den 1 januari 2011, tillämpas lagen om särskilt stöd till invandrare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av 35 och 70 § i folkpensionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i folkpensionslagen av den 11 maj 2007 (568/2007) 35 § 7 punkten och
fogas till 70 § ett nytt 4 mom. som följer:

35 §

Prioriterade inkomster när det gäller fortsättningspensionens kompletteringsbelopp

När kompletteringsbeloppet beräknas beaktas inte som årsinkomst följande till den efterlevande maken utgående betalningar:

7) garantipension enligt lagen om garantipension (xxx/xxxx),

70 §

Utbetalning av retroaktiv pension och barnförhöjning

Om Folkpensionsanstalten beviljar, rättar eller justerar folkpensionen eller familjepensionen, kan folkpension eller familjepension som betalas retroaktivt innehållas för Folkpensionsanstalten som ersättning för garantipension som den betalat för samma tid till ett för stort belopp.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av 8 och 41 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 11 maj 2007 om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) 8 § 2 mom. 2 punkten och 41 §, av dem 41 § sådan den lyder i lag (1225/2009), som följer:

8 §

Rätt till bostadsbidrag

 Rätt till bostadsbidrag har också den som fyllt 16 år och som får

 2) garantipension enligt 7 § 2 mom. 2 punkten i lagen om garantipension (xxx/xxxx),

41 §

Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad pension eller ersättning

Om den som får bostadsbidrag har beviljats

folkpension, efterlevandepension eller garantipension eller sådan i 22 § 1 mom. i folkpensionslagen avsedd arbetspension eller ersättning som ska beaktas som inkomst vid beräkning av bostadsbidrag, eller om en förmån som avses ovan har höjts, kan Folkpensionsanstalten, utan undanröjande av beslutet enligt 42 § och utan samtycke av part enligt 39 § 2 mom., avgöra ärendet på nytt efter att ha hört parten.

 Denna lag träder i kraft den 20 .

Utbetalningen av de bostadsbidrag för pensionstagare som betalas när denna lag träder i kraft fortsätter på de grunder som tillämpas vid ikraftträdandet till dess att nästa justering enligt 17 § görs av någon annan orsak än för att garantipension beviljats i enlighet med lagen om garantipension.

4.**Lag****om ändring av 9 § i lagen om handikappförmåner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 11 maj 2007 om handikappförmåner (570/2007) 9 § 1 mom. 3 punk-
ten som följer:

9 §

Vårdbidrag för pensionstagare

3) garantipension enligt lagen om garanti-
pension (xxx/xxxx),

Rätt till vårdbidrag har en person som fyllt
16 år och som får

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag**om ändring av 3 kap. 4 § och 11 kap. 14 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 december 2002 om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002)
 3 kap. 4 § 2 mom. 1 punkten och 11 kap. 14 § 1 mom.,
 av dem 3 kap. 4 § 2 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 1354/2007, som följer:

3 kap.

11 kap.

Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner**Bestämmelser om verkställighet**

4 §

14 §

*Hindrande sociala förmåner**Indrivning av arbetslöshetsförmåner i vissa fall*

 Berättigad till arbetslöshetsförmåner är inte en arbetssökande

1) som får ålderspension eller förtida ålderspension enligt folkpensionslagen eller arbetspensionslagarna, garantipension enligt lagen om garantipension (xxx/xxxx) eller individuell förtidspension enligt arbetspensionslagarna,

Om den som retroaktivt beviljas folkpension eller pension på grundval av arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller företagsverksamhet, generationsväxlings- eller avträdelsepension, avträdelseersättning, avträdelsestöd eller dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, rehabiliteringspenning enligt lagen om rehabiliteringspenning, dagpenning eller olycksfallspension enligt lagen om olycksfallsförsäkring har fått en arbetslöshetsförmån för samma tid, får arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten driva in den grundlösa arbetslöshetsförmånen från den pension eller avträdelseersättning, det avträdelsestöd, den dagpenning eller den olycksfallspension som betalas retroaktivt.

 Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag**om ändring av 8 kap. 6 § i sjukförsäkringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjukförsäkringslagen av den 21 december 2004 (1224/2004) 8 kap. 6 § 1 mom.
 8 punkten och 3 mom.,
 av dem 8 kap. 6 § 1 mom. 8 punkten sådan den lyder i lag 1364/2007, som följer:

8 kap.

Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning

6 §

Förmåner som utgör hinder för sjukdagpenning

Rätt till sjukdagpenning föreligger inte för
 en försäkrad som får

8) garantipension enligt lagen om garanti-
 pension (xxx/xxxx),

En försäkrad som får pension som nämns i
 1 mom. 5—8 punkten eller full invalidpen-
 sion enligt arbetspensionslagarna och som är
 yngre än 68 år har dock rätt till sjukdagpen-
 ning, om den försäkrade efter sin pensione-
 ring är i arbete och blir oförmögen att utföra
 det arbete som han eller hon som pensione-
 rad har utfört omedelbart innan arbetsoförmå-
 gan började. Sjukdagpenningens belopp
 räknas då ut på grundval av intjänade arbets-
 inkomster under pensioneringstiden så som
 föreskrivs i 11 kap., med beaktande av
 12 kap. 2 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag**om ändring av 1 § i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 december 1993 om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993) 1 § 1 mom. 2 punkten, sådan den lyder i lag 584/2008, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Om inte annat följer av internationella överenskommelser som är bindande för Finland eller av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, nedan förordningen om social trygghet, avgörs det enligt denna lag huruvi-

da följande lagstiftning om social trygghet ska tillämpas på en person:

2) lagen om bostadsbidrag för pensionstygare (571/2007), lagen om handikappförmåner (570/2007), lagen om frontmannapension (119/1977), lagen om garantipension (xxx/xxxx) och lagen om underhållsstöd (580/2008), när det är fråga om tillämpningen av 3, 3 a och 4 § samt 3 och 4 kap. i denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.**Lag****om ändring av 21 § i lagen om underhållsstöd**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 29 augusti 2008 om underhållsstöd (580/2008) 21 § 3 mom. 6 punk-
ten och

ändras 21 § 3 mom. 5 punkten som följer:

21 §

Regressfordran som inte indrivs

5) annan inkomst som motsvarar de in-
komster som nämns i 1—4 punkten.
6) upphävs

Såsom inkomster enligt 2 mom. betraktas
den underhållsskyldiges samtliga inkomster
oberoende av inkomstkälla och skatteplikt,
dock med undantag av

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag**om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 15 juli 2005 om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) 22 § 1 mom., 34 § 2 punkten och 39 § 1 mom., av dem 34 § 2 punkten och 39 § 1 mom. sådana de lyder i lag 579/2007, och
fogas till 34 §, sådan den lyder i nämnda lag 579/2007, en ny 2 a- punkt som följer:

22 §

Förmåner och ersättningar som utgör hinder

En försäkrad som får ålderspension eller förtida ålderspension enligt folkpensionslagen eller arbetspensionslagarna eller garantipension enligt 7 § 1 mom. 1 punkten eller 2 mom. 1 punkten i lagen om garantipension (xxx/xxxx) har inte rätt till rehabiliteringspenningförmån.

sion enligt 4 mom. i nämnda paragraf, eller arbetslöshetspension enligt 2 § i lagen om införande av folkpensionslagen (569/2007),

2 a) garantipension enligt lagen om garantipension,

39 §

Retroaktiv betalning

Om en rehabiliteringsklient med stöd av någon annan lag beviljas ålderspension, garantipension eller ersättning för inkomstbortfall retroaktivt, ska pensionen eller ersättningen till den del som den motsvarar rehabiliteringspenningen för samma tid betalas till Folkpensionsanstalten, dock med beaktande av 43 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

34 §

Rehabiliteringspenning till pensionstagare

Rehabiliteringspenningen per dag utgör en tjugofemtedel av en tiondel av summan av de i denna paragraf avsedda månatliga pensionerna, om en rehabiliteringsklient får

2) sjukpension enligt 12 § i folkpensionslagen (568/2007), med undantag för sjukpen-

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.**Lag****om ändring av 6 § i lagen om studiestöd**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 21 januari 1994 om studiestöd (65/1994) 6 § 1 mom. 15 och 16 punkten, sådana de lyder i lag 1641/2009, och
fogas till 6 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 792/2007 och 1641/2009, en ny 17 punkt som följer:

6 §

Begränsningar i fråga om studiestödet

Studiestöd beviljas inte den som

 15) från utlandet får förmåner som motsvarar dem som nämns i 2—12, 16 eller 17 punkten,

16) får sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt 8 kap. i sjukförsäkringslagen (1224/2004),

17) får garantipension enligt lagen om garantipension (xxx/xxxx).

 Denna lag träder i kraft den 20 .

11.**Lag****om ändring av 11 § i lagen om vuxenutbildningsstöd**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 28 december 2000 om vuxenutbildningsstöd (1276/2000) 11 § 14 och 15 punkten, sådan den lyder i lag 127/2010 samt
fogas till 11 §, sådan den lyder i nämnda lag 127/2010, en ny 16 punkt som följer:

11 §	15) får lön på indragningsstat enligt 75 § i statstjänstemannalagen och 3 och 15 § i lagen om införande av statstjänstemannalagen (756/1986), eller
<i>Begränsningar i fråga om vuxenutbildningsstödet</i>	16) får garantipension enligt lagen om garantipension (xxx/xxxx).

Vuxenutbildningsstöd beviljas inte den som

 14) får periodisk ersättning enligt 76 § i statstjänstemannalagen (750/1994),

 Denna lag träder i kraft den 20 .

12.**Lag****om ändring av 12 b § i lagen om Folkpensionsanstalten**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 17 augusti 2001 om Folkpensionsanstalten (731/2001) 12 b §,
sådan den lyder i lag 987/2008, som följer:

12 b §

Folkpensionsfonden

Ur folkpensionsfonden betalas de förmåner
som avses i 97 § i folkpensionslagen
(568/2007) samt i lagen om garantipension
(xxx/xxxx), lagen om handikappförmåner
(570/2007), lagen om bostadsbidrag för pen-
sionstagare (571/2007), lagen om frontman-

napension (119/1977) och lagen om betal-
ning av fronttillägg utomlands (988/1988)
och som Folkpensionsanstalten enligt lag ska
verkställa samt de verksamhetskostnader som
Folkpensionsanstalten orsakas av verkstäl-
ligheten av dem.

—————
—————
Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag**om ändring av lagen om främjande av sjukpensionärers återgång i arbete**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 9 oktober 2009 om främjande av sjukpensionärers återgång i arbete
(738/2009) 5 § 1 mom. och 11 § samt
fogas till 2 § nya 3 och 4 mom. som följer:

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas också på garantipension som en arbetsförmögen beviljats med stöd av 7 § 1 mom. 2 och 3 punkten samt 2 mom. 2 punkten i lagen om garantipension (xxx/xxxx).

Vad som i denna lag föreskrivs om sjukpension enligt folkpensionslagen, gäller på motsvarande sätt också garantipension som avses i 3 mom.

5 §

Inkomstgräns vid sjukpension som beviljas av Folkpensionsanstalten och vilande pension

Utbetalningen av sjukpension enligt folkpensionslagen och garantipension enligt 7 § 1 mom. 2 och 3 punkten samt 2 mom. 2 punkten i lagen om garantipension påver-

kas inte, om pensionstagarens arbetsinkomster är högst 600 euro i månaden. Om pensionstagaren tjänar mer än 600 euro i månaden, ska utbetalningen av sjukpensionen och garantipensionen efter meddelande från pensionstagaren eller på Folkpensionsanstaltens initiativ avbrytas och pensionen lämnas vilande.

11 §

Tillämpliga bestämmelser

Om inte något annat följer av denna lag, ska verkställigheten ske också med tillämpning av de i 2 § nämnda arbetspensionslagarna, folkpensionslagen, lagen om garantipension, lagen om handikappförmåner och lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 31 december 2013.

14.

Lag**om ändring av 9 § i lagen om besvärsnämnden för social trygghet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 22 december 2006 om besvärsnämnden för social trygghet (1299/2006) 9 § 1 mom. 8 punkten, sådan den lyder i lag 463/2008, och
fogas till 9 § 1 mom., sådant det lyder i nämnda lag 463/2008, en ny 3 a- punkt som följer:

9 §

Sektion med fem medlemmar

I en sektion med fem medlemmar är ordföranden eller en vice ordförande för besvärsnämnden ordförande och en lagfaren medlem, en medlem som är läkare och två medlemmar med kännedom om ändringssökandenas förhållanden medlemmar. Ett ärende behandlas i en sektion med fem medlemmar, om det gäller

3 a) rätt till garantipension som beviljats enligt 7 § 2 mom. 2 punkten i lagen om garantipension (xxx/xxxx),

8) undanröjande av ett lagkraftvunnet beslut om en förmån som avses i 1—3, 3 a och 4—7 punkten eller återkrav av en sådan förmån.

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag**om ändring av 120 § i lagen om pension för arbetstagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 19 maj 2006 om pension för arbetstagare (395/2006) 120 § 1 mom.,
sådant det lyder i lag 1164/2007, som följer:

120 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa

Om en arbetstagare tillfälligt har fått garantipension som utbetalats av Folkpensionsanstalten enligt 20 § 2 mom. i lagen om garantipension (xxx/xxxx) eller pension enligt 72 § i folkpensionslagen eller ovan nämnda pension och bostadsbidrag enligt 8 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007)

för samma tid för vilken arbetstagaren med anledning av ändringssökande beviljas pension enligt denna lag retroaktivt, ska pensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten på dess yrkande till den del pensionen motsvarar beloppet av den förmån som Folkpensionsanstalten betalat till ett för stort belopp för samma tid.

—————
Denna lag träder i kraft den 20 .

16.

Lag**om ändring av 117 § i lagen om sjömanspensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 22 december 2006 om sjömanspensioner (1290/2006) 117 § 1 mom.,
 sådant det lyder i lag 1168/2007, som följer:

117 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa

Om en arbetstagare tillfälligt har fått garantipension som utbetalats av Folkpensionsanstalten enligt 20 § 2 mom. i lagen om garantipension (xxx/xxxx) eller pension enligt 72 § i folkpensionslagen eller ovan nämnda pension och bostadsbidrag enligt 8 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007)

för samma tid för vilken arbetstagaren med anledning av ändringssökande beviljas pension enligt denna lag retroaktivt, ska pensionskassan betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten på dess yrkande till den del pensionen motsvarar beloppet av den förmån som Folkpensionsanstalten betalat till ett för stort belopp för samma tid.

 Denna lag träder i kraft den 20 .

17.

Lag**om ändring av 61 a § i lagen om olycksfallsförsäkring**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 20 augusti 1948 om olycksfallsförsäkring (608/1948) 61 a § 2 mom.,
 sådant det lyder i lag 1329/1999, som följer:

61 a §

Har en arbetstagare under den tid då ändringsansökan är anhängig i fråga om olycksfallspension, livränta, familjepension och försörjningspension i enlighet med denna lag tillfälligt fått av folkpensionsanstalten utbetald garantipension enligt lagen om garantipension (xxx/xxxx) eller pension enligt 72 § i folkpensionslagen (538/2007) för den tid, för vilken arbetstagaren beviljas ovan nämnd ersättning retroaktivt, ska försäkringsanstalten betala den retroaktiva olycksfallspensionen, livräntan, familjepensionen och försörjningspensionen till folkpensionsanstalten, till den

del den motsvarar beloppet av pension som folkpensionsanstalten utbetalt till ett för stort belopp för samma tid. På samma sätt kan förfaras om arbetstagaren har fått garantipension enligt lagen om garantipension eller pension i enlighet med folkpensionslagen för samma tid som försäkringsanstalten rättar eller i övrigt justerar beloppet för olycksfallspension, livränta, familjepension och försörjningspension.

Denna lag träder i kraft den 20 .

18.

Lag**om ändring av 126 § i lagen om kommunala pensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 13 juni 2003 om kommunala pensioner (549/2003) 126 § 2 mom., sådant det lyder i lag 461/2008, som följer:

126 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten och en arbetslöshetskassa

Har en pensionstagare tillfälligt fått av Folkpensionsanstalten utbetalad garantipension enligt 20 § 2 mom. i lagen om garantipension (xxx/xxxx) eller pension enligt 72 § i folkpensionslagen eller ovan nämnda pension och bostadsbidrag enligt 8 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) för den tid för vilken han eller hon på grund av besvär som avses i 153 § beviljas pension retroaktivt, ska pensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av pension eller av pension och bostadsbidrag som Folkpensionsanstalten utbetalat till

ett för stort belopp för samma tid. Förfarandet kan vara detsamma, om pensionsanstalten på grund av besvär som avses i 153 § fortsätter utbetalningen av det beviljade rehabiliteringsstödet retroaktivt eller om pensionstagaren har fått garantipension eller pension enligt folkpensionslagen eller pension och bostadsbidrag för den tid för vilken den kommunala pensionsanstalten i enlighet med 162 § rättar ett tidigare beslut eller annars justerar beloppet av beviljad pension eller efter ett beslut om rättelse beviljar förlängning av rehabiliteringsstödet retroaktivt eller beviljar förmånstagaren familjepension enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

19.

Lag**om ändring av 122 § i lagen om statens pensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 22 december 2006 om statens pensioner (1295/2006) 122 § 2 mom.,
sådant det lyder i lag xxx/xxxx, som följer:

122 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa

Om en arbetstagare tillfälligt har fått garantipension som utbetalats av Folkpensionsanstalten enligt 20 § 2 mom. i lagen om garantipension (xxx/xxxx) eller pension enligt 72 § i folkpensionslagen eller ovan nämnda pension och bostadsbidrag enligt 8 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007)

för samma tid för vilken arbetstagaren med anledning av ändringssökande beviljas pension enligt denna lag retroaktivt, ska den kommunala pensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten på dess yrkande till den del pensionen till sitt belopp motsvarar den förmån som Folkpensionsanstalten har betalat för samma tid till ett för stort belopp.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 23 april 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Liisa Hyssälä*

2.

Lag**om ändring av 35 och 70 § i folkpensionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i folkpensionslagen av den 11 maj 2007 (568/2007) 35 § 7 punkten och
fogas till 70 § ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

35 §

Prioriterade inkomster när det gäller fortsättningspensionens kompletteringsbelopp

När kompletteringsbeloppet beräknas beaktas inte som årsinkomst följande till den efterlevande maken utgående betalningar:

7) särskilt stöd enligt lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002),

70 §

Utbetalning av retroaktiv pension och barnförhöjning

Föreslagen lydelse

35 §

Prioriterade inkomster när det gäller fortsättningspensionens kompletteringsbelopp

När kompletteringsbeloppet beräknas beaktas inte som årsinkomst följande till den efterlevande maken utgående betalningar:

7) *garantipension* enligt lagen om *garantipension (xxx/xxxx)*,

70 §

Utbetalning av retroaktiv pension och barnförhöjning

Om Folkpensionsanstalten beviljar, rättar eller justerar folkpensionen eller familjepensionen, kan folkpension eller familjepension som betalas retroaktivt innehållas för Folkpensionsanstalten som ersättning för garantipension som den betalat för samma tid till ett för stort belopp.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av 8 och 41 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 11 maj 2007 om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) 8 §
2 mom. 2 punkten och 41 §, av dem 41 § sådan den lyder i lag (xx/2009), som följer:

Gällande lydelse

8 §

Rätt till bostadsbidrag

Rätt till bostadsbidrag har också den som
fyllt 16 år och som får

2) särskilt stöd på grundval av arbets-
oförmåga enligt lagen om särskilt stöd till
invandrare (1192/2002),

41 §

Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad pension eller ersättning

Om den som får bostadsbidrag har beviljats *en sådan* folkpension, efterlevandepension eller arbetspension eller ersättning enligt 22 § 1 eller 2 mom. i folkpensionslagen retroaktivt som ska beaktas som inkomst i bostadsbidraget eller om en sådan förmån har höjts, kan Folkpensionsanstalten utan undanröjande av beslutet enligt 42 § i denna lag eller utan partens samtycke enligt 39 § 2 mom. avgöra ärendet på nytt efter att ha hört den som saken gäller.

Föreslagen lydelse

8 §

Rätt till bostadsbidrag

Rätt till bostadsbidrag har också den som
fyllt 16 år och som får

2) *garantipension* enligt 7 § 2 mom.
2 punkten i lagen om *garantipension*
(xxx/xxxx),

41 §

Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad pension eller ersättning

Om den som får bostadsbidrag har beviljats folkpension, efterlevandepension eller *garantipension* eller *sådan i 22 § 1 mom. i folkpensionslagen avsedd arbetspension eller ersättning som ska beaktas som inkomst vid beräkning av bostadsbidrag*, eller om *en förmån som avses ovan har höjts*, kan Folkpensionsanstalten, utan undanröjande av beslutet enligt 42 § och utan samtycke av part enligt 39 § 2 mom., avgöra ärendet på nytt efter att ha hört parten.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Utbetalningen av de bostadsbidrag för
pensionstagare som betalas när denna lag
träder i kraft fortsätter på de grunder som

tillämpas vid ikraftträdandet till dess att nästa justering enligt 17 § görs av någon annan orsak än för att garantipension beviljats i enlighet med lagen om garantipension.

4.

Lag**om ändring av 9 § i lagen om handikappförmåner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 11 maj 2007 om handikappförmåner (570/2007) 9 § 1 mom. 3 punkten som följer:

Gällande lydelse

9 §

Vårdbidrag för pensionstagare

Rätt till vårdbidrag har en person som fyllt 16 år och som får

3) särskilt stöd enligt lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002),

Föreslagen lydelse

9 §

Vårdbidrag för pensionstagare

Rätt till vårdbidrag har en person som fyllt 16 år och som får

3) *garantipension* enligt lagen om *garantipension* (xxx/xxxx),

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag**om ändring av 3 kap. 4 § och 11 kap. 14 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 december 2002 om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002)
 3 kap. 4 § 2 mom. 1 punkten och 11 kap. 14 § 1 mom.,
 av dem 3 kap. 4 § 2 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 1354/2007, som följer:

Gällande lydelse

3 kap.

Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

4 §

Hindrande sociala förmåner

 Berättigad till arbetslöshetsförmåner är inte en arbetssökande

1) som får förtida ålderspension eller individuell förtidspension enligt folkpensionslagen eller arbetspensionslagarna eller *ålderspension på grundval av anställningsår som berättigar till full pension*, eller ålderspension,

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet

14 §

Indrivning av arbetslöshetsförmåner i vissa fall

Har någon erhållit en arbetslöshetsförmån för samma tid för vilken honom eller henne retroaktivt beviljas folkpension eller pension på grundval av anställnings- eller tjänsteförhållande eller företagsverksamhet, generationsväxlings- eller avträdelsepension, avträdelseersättning, avträdelsestöd eller dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, rehabiliteringspenning enligt

Föreslagen lydelse

3 kap.

Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

4 §

Hindrande sociala förmåner

 Berättigad till arbetslöshetsförmåner är inte en arbetssökande

1) som får *ålderspension* eller förtida ålderspension enligt folkpensionslagen eller arbetspensionslagarna, *garantipension* enligt lagen om *garantipension (xxx/xxx)* eller individuell förtidspension enligt arbetspensionslagarna,

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet

14 §

Indrivning av arbetslöshetsförmåner i vissa fall

Om den som retroaktivt beviljas folkpension eller pension på grundval av arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller företagsverksamhet, generationsväxlings- eller avträdelsepension, avträdelseersättning, avträdelsestöd eller dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, rehabiliteringspenning enligt

Gällande lydelse

ler dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, rehabiliteringspenning enligt lagen om rehabiliteringspenning, dagpenning eller olycksfallspension enligt lagen om olycksfallsförsäkring, får arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten från den pension eller avträdelseersättning eller det avträdelsestöd eller den dagpenning eller olycksfallspension som skall betalas retroaktivt uppbära den arbetslöshetsförmån som för nämnda tid betalats utan grund.

Föreslagen lydelse

lagen om rehabiliteringspenning, dagpenning eller olycksfallspension enligt lagen om olycksfallsförsäkring *har fått en arbetslöshetsförmån för samma tid*, får arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten *driva in den grundlösa arbetslöshetsförmånen från den pension eller avträdelseersättning, det avträdelsestöd, den dagpenning eller den olycksfallspension som betalas retroaktivt.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag**om ändring av 8 kap. 6 § i sjukförsäkringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjukförsäkringslagen av den 21 december 2004 (1224/2004) 8 kap. 6 § 1 mom. 8 punkten och 3 mom., av dem 8 kap. 6 § 1 mom. 8 punkten sådan den lyder i lag 1364/2007, som följer:

Gällande lydelse

8 kap.

Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning

6 §

Förmåner som utgör hinder för sjukdagpenning

Rätt till sjukdagpenning föreligger inte för en försäkrad som får

8) särskilt stöd till invandrare enligt lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002).

En försäkrad som får pension som nämns i 1 mom. 5—8 punkten, full invalidpension enligt arbetspensionslagarna eller särskilt stöd till invandrare och som är yngre än 68 år har dock rätt till sjukdagpenning, om han eller hon efter sin pensionering är i arbete och blir oförmögen att utföra det arbete som han eller hon som pensionerad har utfört omedelbart innan arbetsförmågan inträdde. Sjukdagpenningens belopp räknas då ut på grundval av intjänade arbetsinkomster under pensioneringstiden så som föreskrivs i 11 kap., med beaktande av 12 kap. 2 §.

Föreslagen lydelse

8 kap.

Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning

6 §

Förmåner som utgör hinder för sjukdagpenning

Rätt till sjukdagpenning föreligger inte för en försäkrad som får

8) *garantipension* enligt lagen om *garantipension (xxx/xxxx)*,

En försäkrad som får pension som nämns i 1 mom. 5—8 punkten eller full invalidpension enligt arbetspensionslagarna och som är yngre än 68 år har dock rätt till sjukdagpenning, om *den försäkrade* efter sin pensionering är i arbete och blir oförmögen att utföra det arbete som han eller hon som pensionerad har utfört omedelbart innan arbetsförmågan *började*. Sjukdagpenningens belopp räknas då ut på grundval av intjänade arbetsinkomster under pensioneringstiden så som föreskrivs i 11 kap., med beaktande av 12 kap. 2 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag**om ändring av 1 § i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 december 1993 om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993) 1 § 1 mom. 2 punkten, sådan den lyder i lag 584/2008, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Om inte annat följer av internationella överenskommelser som är bindande för Finland eller av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, nedan *förordningen om social trygghet*, avgörs det enligt denna lag huruvida följande lagstiftning om social trygghet ska tillämpas på en person:

2) lagen om bostadsbidrag för pensionsstagare (571/2007), lagen om handikappförmåner (570/2007), lagen om frontmannapension (119/1977), *lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002)* och lagen om underhållsstöd (580/2008), när det är fråga om tillämpningen av 3, 3 a och 4 § samt 3 och 4 kap. i denna lag.

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Om inte annat följer av internationella överenskommelser som är bindande för Finland eller av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, nedan *förordningen om social trygghet*, avgörs det enligt denna lag huruvida följande lagstiftning om social trygghet ska tillämpas på en person:

2) lagen om bostadsbidrag för pensionsstagare (571/2007), lagen om handikappförmåner (570/2007), lagen om frontmannapension (119/1977), *lagen om garantipension (xxx/xxx)* och lagen om underhållsstöd (580/2008), när det är fråga om tillämpningen av 3, 3 a och 4 § samt 3 och 4 kap. i denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag**om ändring av 21 § i lagen om underhållsstöd**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 29 augusti 2008 om underhållsstöd (580/2008) 21 § 3 mom. 6 punk-
 ten och
ändras 21 § 3 mom. 5 punkten som följer:

Gällande lydelse

21 §

Regressfordran som inte indrivs

 Såsom inkomster enligt 2 mom. betraktas
 den underhållsskyldiges samtliga inkomster
 oberoende av inkomstkälla och skatteplikt,
 dock med undantag av

 5) särskilt stöd enligt lagen om särskilt
 stöd till invandrare (1192/2002),

6) annan inkomst som motsvarar de in-
 komster som nämns i 1—5 punkten.

Föreslagen lydelse

21 §

Regressfordran som inte indrivs

 Såsom inkomster enligt 2 mom. betraktas
 den underhållsskyldiges samtliga inkomster
 oberoende av inkomstkälla och skatteplikt,
 dock med undantag av

 5) annan inkomst som motsvarar de in-
 komster som nämns i 1—4 punkten.

(upphävs)

 Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag**om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 15 juli 2005 om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) 22 § 1 mom., 34 § 2 punkten och 39 § 1 mom., av dem 34 § 2 punkten och 39 § 1 mom. sådana de lyder i lag 579/2007, och
fogas till 34 §, sådan den lyder i nämnda lag 579/2007, en ny 2 a-punkt som följer:

Gällande lydelse

22 §

Förmåner och ersättningar som utgör hinder

En försäkrad som får ålderspension eller förtida ålderspension enligt folkpensionslagen eller arbetspensionslagarna har inte rätt till rehabiliteringspenningförmån.

34 §

Rehabiliteringspenning till pensionstagare

Rehabiliteringspenningen per dag utgör en tjugofemtedel av en tiondel av summan av de i denna paragraf avsedda månatliga pensionerna, om en rehabiliteringsklient får

2) sjukpension enligt 12 § i folkpensionslagen (568/2007), med undantag för sjukpension enligt 4 mom. i det nämnda lagrummet, eller arbetslöshetspension enligt 2 § i lagen om införande av folkpensionslagen (569/2007), *eller*

Föreslagen lydelse

22 §

Förmåner och ersättningar som utgör hinder

En försäkrad som får ålderspension eller förtida ålderspension enligt folkpensionslagen eller arbetspensionslagarna *eller garantipension enligt 7 § 1 mom. 1 punkten eller 2 mom. 1 punkten i lagen om garantipension (xxx/xxxx)* har inte rätt till rehabiliteringspenningförmån.

34 §

Rehabiliteringspenning till pensionstagare

Rehabiliteringspenningen per dag utgör en tjugofemtedel av en tiondel av summan av de i denna paragraf avsedda månatliga pensionerna, om en rehabiliteringsklient får

2) sjukpension enligt 12 § i folkpensionslagen (568/2007), med undantag för sjukpension enligt 4 mom. i nämnda paragraf, eller arbetslöshetspension enligt 2 § i lagen om införande av folkpensionslagen (569/2007),

2 a) *garantipension enligt lagen om garantipension,*

39 §

Retroaktiv betalning

Om en rehabiliteringsklient med stöd av någon annan lag beviljas ålderspension eller ersättning för inkomstbortfall retroaktivt, skall pensionen eller ersättningen till den del som den motsvarar rehabiliteringspensionen för samma tid betalas till Folkpensionsanstalten, dock med beaktande av 43 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

39 §

Retroaktiv betalning

Om en rehabiliteringsklient med stöd av någon annan lag beviljas ålderspension, *garantipension* eller ersättning för inkomstbortfall retroaktivt, ska pensionen eller ersättningen till den del som den motsvarar rehabiliteringspensionen för samma tid betalas till Folkpensionsanstalten, dock med beaktande av 43 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag**om ändring av 6 § i lagen om studiestöd**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 21 januari 1994 om studiestöd (65/1994) 6 § 1 mom. 15 och 16 punkten, sådana de lyder i lag 1641/2009, och
fogas till 6 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 792/2007 och 1641/2009, en ny 17 punkt som följer:

Gällande lydelse

6 §

Begränsningar i fråga om studiestödet

Studiestöd beviljas inte den som

15) från utlandet får förmåner som motsvarar dem som nämns i 2—12 eller 16 punkten,

16) får sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt 8 kap. i sjukförsäkringslagen (1224/2004).

Föreslagen lydelse

6 §

Begränsningar i fråga om studiestödet

Studiestöd beviljas inte den som

15) från utlandet får förmåner som motsvarar dem som nämns i 2—12, 16 eller 17 punkten,

16) får sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt 8 kap. i sjukförsäkringslagen (1224/2004),

17) får *garantipension enligt lagen om garantipension (xxx/xxxx)*.

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.**Lag****om ändring av 11 § i lagen om vuxenutbildningsstöd**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 28 december 2000 om vuxenutbildningsstöd (1276/2000) 11 § 14 och 15 punkten, sådan den lyder i lag 127/2010 samt
fogas till 11 §, sådan den lyder i nämnda lag 127/2010, en ny 16 punkt som följer:

Gällande lydelse

11 §

Begränsningar i fråga om vuxenutbildningsstödet

Vuxenutbildningsstöd beviljas inte den som

 14) får periodisk ersättning enligt 76 § i statstjänstemannalagen (750/1994), eller

15) får lön på indragningsstat enligt 75 § i statstjänstemannalagen och 3 och 15 § i lagen om införande av statstjänstemannalagen (756/1986).

Föreslagen lydelse

11 §

Begränsningar i fråga om vuxenutbildningsstödet

Vuxenutbildningsstöd beviljas inte den som

 14) får periodisk ersättning enligt 76 § i statstjänstemannalagen (750/1994),

15) får lön på indragningsstat enligt 75 § i statstjänstemannalagen och 3 och 15 § i lagen om införande av statstjänstemannalagen (756/1986), *eller*

16) får *garantipension enligt lagen om garantipension (xxx/xxxx)*.

 Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag**om ändring av 12 b § i lagen om Folkpensionsanstalten**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 17 augusti 2001 om Folkpensionsanstalten (731/2001) 12 b §,
sådan den lyder i lag 987/2008, som följer:

Gällande lydelse

12 b §

Folkpensionsfonden

Ur folkpensionsfonden betalas de förmåner som avses i 97 § i folkpensionslagen (568/2007) samt i lagen om handikappförmåner (570/2007), lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007), lagen om frontmannapension (119/1977) och lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988) och som Folkpensionsanstalten enligt lag ska verkställa samt de verksamhetskostnader som Folkpensionsanstalten orsakas av verkställigheten av dem.

Föreslagen lydelse

12 b §

Folkpensionsfonden

Ur folkpensionsfonden betalas de förmåner som avses i 97 § i folkpensionslagen (568/2007) samt i lagen om *garantipension (xxx/xxxx)*, lagen om handikappförmåner (570/2007), lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007), lagen om frontmannapension (119/1977) och lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988) och som Folkpensionsanstalten enligt lag ska verkställa samt de verksamhetskostnader som Folkpensionsanstalten orsakas av verkställigheten av dem.

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag**om ändring av lagen om främjande av sjukpensionärers återgång i arbete**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 9 oktober 2009 om främjande av sjukpensionärers återgång i arbete
(738/2009) 5 § 1 mom. och 11 § samt
fogas till 2 § nya 3 och 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

2 §

*Lagens tillämpningsområde**Föreslagen lydelse*

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas också på garantipension som en arbetsförmögen beviljats med stöd av 7 § 1 mom. 2 och 3 punkten samt 2 mom. 2 punkten i lagen om garantipension (xxx/xxxx).

Vad som i denna lag föreskrivs om invalid- eller sjukpension enligt folkpensionslagen, gäller på motsvarande sätt också garantipension som avses i 3 mom.

5 §

Inkomstgräns vid sjukpension enligt folkpensionslagen och vilande pension

Utbetalningen av sjukpension enligt folkpensionslagen påverkas inte, om pensionstagarens arbetsinkomster är högst 600 euro i månaden. Om pensionstagaren tjänar mer än 600 euro i månaden, ska utbetalningen av sjukpensionen efter meddelande från pensionstagaren eller på Folkpensionsanstaltens initiativ avbrytas och pensionen lämnas vilande.

5 §

Inkomstgräns vid sjukpension som beviljas av Folkpensionsanstalten och vilande pension

Utbetalningen av sjukpension enligt folkpensionslagen och garantipension enligt 7 § 1 mom. 2 och 3 punkten samt 2 mom. 2 punkten i lagen om garantipension påverkas inte, om pensionstagarens arbetsinkomster är högst 600 euro i månaden. Om pensionstagaren tjänar mer än 600 euro i månaden, ska utbetalningen av sjukpensionen och garantipensionen efter meddelande från pensionstagaren eller på Folkpensionsanstaltens initiativ avbrytas och pensionen lämnas vilande.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

11 §

Tillämpliga bestämmelser

Tillämpliga bestämmelser

Om inte något annat följer av denna lag ska verkställigheten ske också med tillämpning av de i 2 § nämnda arbetspensionslagarna, folkpensionslagen, lagen om handikappförmåner och lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

Om inte något annat följer av denna lag, ska verkställigheten ske också med tillämpning av de i 2 § nämnda arbetspensionslagarna, folkpensionslagen, *lagen om garantipension*, lagen om handikappförmåner och lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

*Denna lag träder i kraft den 20
och gäller till och med den 31 december
2013.*

14.

Lag**om ändring av 9 § i lagen om besvärsnämnden för social trygghet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 22 december 2006 om besvärsnämnden för social trygghet
 (1299/2006) 9 § 1 mom. 8 punkten, sådan den lyder i lag 463/2008, och
fogas till 9 § 1 mom., sådant det lyder i nämnda lag 463/2008, en ny 3 a- punkt som följer:

Gällande lydelse

9 §

Sektion med fem medlemmar

I en sektion med fem medlemmar är ordföranden eller en vice ordförande för besvärsnämnden ordförande och en lagfaren medlem, en medlem som är läkare och två medlemmar med kännedom om ändringsökandenas förhållanden medlemmar. Ett ärende behandlas i en sektion med fem medlemmar, om det gäller

8) undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut om en förmån som avses i 1—7 punkten eller återkrav av en sådan förmån.

Föreslagen lydelse

9 §

Sektion med fem medlemmar

I en sektion med fem medlemmar är ordföranden eller en vice ordförande för besvärsnämnden ordförande och en lagfaren medlem, en medlem som är läkare och två medlemmar med kännedom om ändringsökandenas förhållanden medlemmar. Ett ärende behandlas i en sektion med fem medlemmar, om det gäller

3 a) rätt till garantipension som beviljats enligt 7 § 2 mom. 2 punkten i lagen om garantipension (xxx/xxxx),

8) undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut om en förmån som avses i 1—3, 3 a och 4—7 punkten eller återkrav av en sådan förmån.

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag**om ändring av 120 § i lagen om pension för arbetstagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 19 maj 2006 om pension för arbetstagare (395/2006) 120 § 1 mom.,
sådant det lyder i lag 1164/2007, som följer:

Gällande lydelse

120 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa

Om en arbetstagare tillfälligt har fått pension som utbetalats av Folkpensionsanstalten enligt 72 § i folkpensionslagen eller ovan nämnda pension och bostadsbidrag enligt 8 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) för samma tid för vilken arbetstagaren med anledning av ändringssökande beviljas pension enligt denna lag retroaktivt, ska pensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten på dess yrkande till den del pensionen motsvarar beloppet av den förmån som Folkpensionsanstalten betalat till ett för stort belopp för samma tid.

Föreslagen lydelse

120 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa

Om en arbetstagare tillfälligt har fått *garantipension* som utbetalats av Folkpensionsanstalten enligt 20 § 2 mom. i lagen om *garantipension* (xxx/xxxx) eller pension enligt 72 § i folkpensionslagen eller ovan nämnda pension och bostadsbidrag enligt 8 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) för samma tid för vilken arbetstagaren med anledning av ändringssökande beviljas pension enligt denna lag retroaktivt, ska pensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten på dess yrkande till den del pensionen motsvarar beloppet av den förmån som Folkpensionsanstalten betalat till ett för stort belopp för samma tid.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ .

16.

Lag**om ändring av 117 § i lagen om sjömanspensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 22 december 2006 om sjömanspensioner (1290/2006) 117 § 1 mom.,
sådan det lyder i lag 1168/2007, som följer:

Gällande lydelse

117 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa

Om en arbetstagare tillfälligt har fått pension som utbetalats av Folkpensionsanstalten enligt 72 § i folkpensionslagen eller ovan nämnda pension och bostadsbidrag enligt 8 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) för samma tid för vilken arbetstagaren med anledning av ändringssökande beviljas pension enligt denna lag retroaktivt, ska pensionskassan betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten på dess yrkande till den del pensionen motsvarar beloppet av den förmån som Folkpensionsanstalten betalat till ett för stort belopp för samma tid.

Föreslagen lydelse

117 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa

Om en arbetstagare tillfälligt har fått *garantipension* som utbetalats av Folkpensionsanstalten enligt 20 § 2 mom. i lagen om *garantipension* (xxx/xxx) eller pension enligt 72 § i folkpensionslagen eller ovan nämnda pension och bostadsbidrag enligt 8 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) för samma tid för vilken arbetstagaren med anledning av ändringssökande beviljas pension enligt denna lag retroaktivt, ska pensionskassan betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten på dess yrkande till den del pensionen motsvarar beloppet av den förmån som Folkpensionsanstalten betalat till ett för stort belopp för samma tid.

Denna lag träder i kraft den 20 .

17.

Lag**om ändring av 61 a § i lagen om olycksfallsförsäkring**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 20 augusti 1948 om olycksfallsförsäkring (608/1948) 61 a § 2 mom.,
sådant det lyder i lag 1329/1999, som följer:

Gällande lydelse

61 a §

Har en arbetstagare under den tid då ändringsansökan är anhängig i fråga om olycksfallspension, livränta, familjepension och försörjningspension i enlighet med denna lag tillfälligt fått av folkpensionsanstalten utbetald pension enligt 45 § 2 mom. folkpensionslagen (347/1956) för den tid, för vilken arbetstagaren beviljas ovan nämnd ersättning retroaktivt, skall försäkringsanstalten betala den retroaktiva olycksfallspensionen, livräntan, familjepensionen och försörjningspensionen till folkpensionsanstalten, till den del den motsvarar beloppet av pension som folkpensionsanstalten utbetalt till ett för stort belopp för samma tid. På samma sätt kan förfaras om arbetstagaren har fått pension i enlighet med folkpensionslagen för samma tid som försäkringsanstalten rättar eller i övrigt justerar beloppet för olycksfallspension, livränta, familjepension och försörjningspension.

Föreslagen lydelse

61 a §

Har en arbetstagare under den tid då ändringsansökan är anhängig i fråga om olycksfallspension, livränta, familjepension och försörjningspension i enlighet med denna lag tillfälligt fått av folkpensionsanstalten utbetald *garantipension enligt lagen om garantipension (xxx/xxxx)* eller pension enligt 72 § i folkpensionslagen (538/2007) för den tid, för vilken arbetstagaren beviljas ovan nämnd ersättning retroaktivt, ska försäkringsanstalten betala den retroaktiva olycksfallspensionen, livräntan, familjepensionen och försörjningspensionen till folkpensionsanstalten, till den del den motsvarar beloppet av pension som folkpensionsanstalten utbetalt till ett för stort belopp för samma tid. På samma sätt kan förfaras om arbetstagaren har fått *garantipension enligt lagen om garantipension eller* pension i enlighet med folkpensionslagen för samma tid som försäkringsanstalten rättar eller i övrigt justerar beloppet för olycksfallspension, livränta, familjepension och försörjningspension.

Denna lag träder i kraft den

20 .

18.

Lag**om ändring av 126 § i lagen om kommunala pensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 13 juni 2003 om kommunala pensioner (549/2003) 126 § 2 mom., sådant det lyder i lag 461/2008, som följer:

Gällande lydelse

126 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten och en arbetslöshetskassa

Har en pensionstagare tillfälligt fått av Folkpensionsanstalten utbetalad pension enligt 72 § i folkpensionslagen eller ovan nämnda pension och bostadsbidrag enligt 8 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) för den tid för vilken han eller hon på grund av besvär som avses i 153 § beviljas pension retroaktivt, ska pensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av pension eller av pension och bostadsbidrag som Folkpensionsanstalten utbetalat till ett för stort belopp för samma tid. Förfarandet kan vara detsamma, om pensionsanstalten på grund av besvär som avses i 153 § fortsätter utbetalningen av det beviljade rehabiliteringsstödet retroaktivt eller om pensionstagaren har fått pension enligt folkpensionslagen eller pension och bostadsbidrag för den tid för vilken den kommunala pensionsanstalten i enlighet med 162 § rättar ett tidigare beslut eller annars justerar beloppet av beviljad pension eller efter ett beslut om rättelse beviljar förlängning av rehabiliteringsstödet retroaktivt eller beviljar förmånstagaren familjepension enligt denna lag.

Föreslagen lydelse

126 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten och en arbetslöshetskassa

Har en pensionstagare tillfälligt fått av Folkpensionsanstalten utbetalad *garantipension enligt 20 § 2 mom. i lagen om garantipension (xxx/xxxx)* eller pension enligt 72 § i folkpensionslagen eller ovan nämnda pension och bostadsbidrag enligt 8 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) för den tid för vilken han eller hon på grund av besvär som avses i 153 § beviljas pension retroaktivt, ska pensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av pension eller av pension och bostadsbidrag som Folkpensionsanstalten utbetalat till ett för stort belopp för samma tid. Förfarandet kan vara detsamma, om pensionsanstalten på grund av besvär som avses i 153 § fortsätter utbetalningen av det beviljade rehabiliteringsstödet retroaktivt eller om pensionstagaren har fått *garantipension eller* pension enligt folkpensionslagen eller pension och bostadsbidrag för den tid för vilken den kommunala pensionsanstalten i enlighet med 162 § rättar ett tidigare beslut eller annars justerar beloppet av beviljad pension eller efter ett beslut om rättelse beviljar förlängning av rehabiliteringsstödet retroaktivt eller beviljar förmånstagaren familjepension enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

19.

Lag**om ändring av 122 § i lagen om statens pensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 22 december 2006 om statens pensioner (1295/2006) 122 § 2 mom.,
sådant det lyder i lag xxx/xxxx, som följer:

Gällande lydelse

122 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa

Om en arbetstagare tillfälligt har fått pension som utbetalats av Folkpensionsanstalten enligt 72 § i folkpensionslagen eller ovan nämnda pension och bostadsbidrag enligt 8 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) för samma tid för vilken arbetstagaren med anledning av ändringssökande beviljas pension enligt denna lag retroaktivt, ska den kommunala pensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten på dess yrkande till den del pensionen till sitt belopp motsvarar den förmån som Folkpensionsanstalten har betalat för samma tid till ett för stort belopp.

Föreslagen lydelse

122 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa

Om en arbetstagare tillfälligt har fått *garantipension* som utbetalats av Folkpensionsanstalten enligt 20 § 2 mom. i lagen om *garantipension* (xxx/xxxx) eller pension enligt 72 § i folkpensionslagen eller ovan nämnda pension och bostadsbidrag enligt 8 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) för samma tid för vilken arbetstagaren med anledning av ändringssökande beviljas pension enligt denna lag retroaktivt, ska den kommunala pensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten på dess yrkande till den del pensionen till sitt belopp motsvarar den förmån som Folkpensionsanstalten har betalat för samma tid till ett för stort belopp.

Denna lag träder i kraft den 20 .